

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SAUSIS — JANUARY 29, 1982

Nr. 24

AUSRA Nr. 23 (63)

ATSAKYMAS MOKYTOJAI

(Tęsinys)

Taip ir smogia gyvu kovojančios Bažnyčios, laisvėjantios tautos priekaisiu i jūsiškį "mimikos pasipriešinimą"... O ką i tai sakote Jūs, mokytoja? — "Savaime suprantama, mokytojas negali iėti i klasę ir pasakyti: — Šiandien, mokiniai, turiu pravesti ateistinę valandėlę, bet jūs manęs neklausykite — lankykite bažnyčią"... Taip, mokytojas negali šitaip pasakyti. Tai būtų tiesioginis vaikų tvirkimas: "Aš, matot, vaikučiai, pats nepritariu tam, ką kalbu, jūs neklausykite... Privertė mane — žmogų, krikščionį — eiti prieš save patį, klaidinti jūsus, dar nesugebančių pasirinkti, permąstyti, susivokti, protus... Privertė... Jūs neklausykite, dabar meluosiu, palaukite, kol mimika ar žvilgsniu duosiu ženklą, kad jau ruošiuosi kalbėti tiesą..."

Ne bėda, kad Dievas, ereliais jus i šią žemelę siuntęs, ant tos Lietuvos, tos "ašaros Dievo aky", — anot Just. Marcinkevičiaus — mato jus kurmiai šliaužiojančius. Juk liaudis sako: Nedrebėk, žvirbli, — ereliu būsi! Bėda, kad jūs tą šliaužiojimą kone erelišku skraidymu laikote, su negirdėtu savo pažeminimu susitaikote ir veiklą jau tikėtai jo ribose išvaizduojate. "Žmogus pasaulyje pasidaro menkavertis, jeigu negerbia savęs, nesaugo ir negina savo žmogiško orumo, teisiu" (kard. Višinskis). Jūs sakote: "Didžiama mokytojų nepritaria tarybinei ideologijai, puikiai jaučia visą tarybinės švietimo sistemos

absurdiškumą". Čia ir visa tragedija. Ne užverbuoti pavojingiausi tautos graboriai, o būtent ta didžiama, kuri jaučia, nepitaria ir kuriai tuo pat metu, pasak Laisvės, "savaime suprantama", kad prieš klasę mokytojas nebe lietuvis ir nebe katalikas. Suprantama, kad mintys gali būti tikrosios ir netikrosios, kad galima prieš savo valią tapti propagandistu "iškamšų idėjų", (kurios žmonijai nusidėjo) pačia prigimtimi". (P. Palionis, "Mažosios poemos", Vilnius, Vaga, 1979).

Ar išvaizduojate Kristų, kurio tobulą paveikslą turime atkurti savyje ir aplinkoje, su ateistinės valandėlės konseptu prieš klaidę duris? Ką Jūs pasakytų jūsuose, jūsu sąlygomis ir laiku, kai Lietuva ir pasaulis taip reikalingi krauju srūvančių erškėčių karūnų, atvertų delnų ir atvertų burnų, atvertų tam, kad pasakytų visą tiesą. Bet jūs greičiau išvaizduojate Jį mimika sakanti: "Esaite brangiai atpirkti, todėl nebūkite žmonių vergais", ryžkitės gyventi bekompromisiškai šviesiai.

"Tamsa baisi, tamsa baisesnė kaip mirtis, Atnešti gali amžiną ir klaidingą naktį — Nustoja žavėsio dangus, nustoja žavėsio būtis, Kai nēr šviesos, kai laisve nebegali širdys plakti". (Santvaras, "Giesmė apie saulę ir sielą").

(Bus daugiau)

KREMLIUS APIE PADĖTĮ LENKIOJE

Kaltina Vakarų Helsinkio lauzymu

Maskva. — Valstybės sekretorius Alexander Haig, po susitikimų su sovietų užsienio reikalų ministru Gromyko, atidengė spaudai, kad pasikalbėjimas dengė "Lenkijos sešėlis". Jis nepasakojo, ką Gromyko pasakė apie Lenkijos pasikeitimus, karinės padėties paskelbimą, laisvųjų profesinių sąjungų "Solidarumo" likvidavimą ir tūkstančių lenkų suėmimus. Neseniai dėl įvykių Lenkijoje plačiai pasiskleidė sovietų spaudos agentūra "Tass". Galimas daiktas, kad ir Gromyko pakartojto Haigui Kremliaus argumentus: "Kokių pagrindu Washingtonas savinasi teisę diktuoti kitai valstybei, kaip ji turi spręsti savo vidaus reikalus, kelti kažkokius reikalavimus Lenkijos vadovybei? Toks grubus kišimasis tėra tarptautinių įtepmimų didinimas. JAV, kaip ir anksčiau, mėgina skatinti Lenkijoje anti-socialistines jėgas, kurstyti jas, kad jos pažeidintų teisėtą tvarką, nuverstų ten esamą santvarką. Tai daryta ir daroma įvairiomis formomis ir įvairiais būdais — ardomąja specialiųjų tarnybų veikla, kurstytojiškais radijo laidomis, kurios dosniai subsidijuojamos iš Amerikos iždo, taip pat instrukcijomis per radiją, oficialiais Baltųjų rūmų pareiškimais ir pan."

Tass'o pareiškimas, kurį perspausdino Vilniaus "Tiesa", kaltina NATO santarvę, kad ji, darydama neleistiną spaudimą Lenkijos nepriklausomai valstybei, laužo Jungtinių Tautų įstatus, jų dvasią ir raidą. Tas spaudimas nesiderina ir su Helsinkio baigiamuoju aktu, su elementariomis tarptautinio bendravimo normomis.

"Dabar dar aiškiau matyti, kokias viltis tam tikri užsienio sluoksniai siejo su kontrevoliucinių jėgų veikla Lenkijoje. Apskaiciavimas buvo nesudėtingas — sugriauti Lenkijos socialistinę valstybę, atkurti buržuazinę santvarką. Tass rašo: tu užmačią įgyvendinimo jie nematys kaip savo ausų. "Nato šalis visai pakartoja versiją, kad karinė padėtis Lenkijoje buvusi įvesta Sovietų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių sprendimu. Tai prasimanymas nuo pradžių iki galo."

"Kartu turi būti aišku, kad Sovietų Sąjungai ne vis tiek, koks bus kaimyninės socialistinės Lenkijos likimas. Šimtai tūkstančių tarybinių žmonių paaukojo gyvybę, vaduodami Lenkiją iš fašistinės vergovės, ir to negali užmiršti nei tarybinė liaudis nei lenkų tauta. Tuo tarpu gerai žinoma, kad nė vienas amerikietis nežuvo Lenkijos žemėje už Lenkijos išvadavimą", rašo Tass.

— Miami teismas nubaudė du episkopus kunigus, kurie, nupirkę seną laivą, 1980 metais vėžė iš Kubos pabėgėlius. Jie nubauti po 1,000 dol. bauda ir lygtinai po 6 mėn. kalėjimo už 411 kubiečių atvežimą į Floridą.

— Prancūzijos premjeras atidėjo vizitą į Tunisą, nes serga ir Amerikoje gydosi Tuniso prezidentas Bourguiba, 79 m. amžiaus.

Valstybės sekretorius Alexander Haig iš Ženevos nuskubėjo į Izraelį, o vakar viešėjo Egipte. Nuotraukoje sekretorių Tel Avivo aerodrome pasitinka Izraelio užsienio reikalų ministris Yitzhak Shamir. Sekretorius turėjo ilgą pasitarimą su premjeru Beginu dėl palestiniečių autonomijos klausimų.

GROMYKO NUSIVYLĖS HAIGO LAIKYSENA

Laukiama sovietų "taikos ofenzyvos"

Ženeva. — Sovietų užsienio reikalų ministris Gromyko po pasitarimų su valstybės sekretoriumi Haigu apgailestavo, kad Amerika nenori pradėti derybų dėl ginkluotės apribojimo problemos. Briuselyje paskelbtame Nato pareiškime buvo užuominu, kad jei reikalai Lenkijoje vystysis ne taip, kaip norėtų kai kas Nato bloke, tai JAV gali ryžtis užblokuoti derybas svarbiausiais klausimais. Sekretorius Haigas pareiškė Ženevoje, kad derybos bus pradėtos, kai "sąlygos leis".

Sovietų "Tass" agentūros pareiškimas sako: "Tie, kurie griebiasi tokių grasinimų, turėtų suprasti paprastą tiesą: nutraukti ginklavimosi varžybas, užkirsti kelią karui, pirmiausia branduoliniam, kapitalistinėms šalims reikalinga ne mažiau negu Sovietų Sąjungai ir jos bičiuliams, suprantama, jeigu rimtai rūpinamasi ateitimi, o nesielgiama taip, kaip azartiški lošėjai, pasirengę pasistatyti ant kortos, šokti į bedugnę. Bet šiuo atveju ant kortos būtų pastatytas tautų, visos žmonijos likimas ir pati gyvybė".

"Joks priešiškas socializmui, kaip visuomeninei santvarkai, negali, neturi užgožti karo ir taikos, ginklavimosi, pirmiausia raketinio, branduolinio ginklavimosi varžybų nutraukimo problemų. Tautos tikisi, kad šios problemos

bus išspręstos. Sugriauti derybų dėl šios problemų pagrindą reikėtų priimti sunkią atsakomybę".

Kaip jau buvo rašyta, abiejų valstybių ministrai pareiškimai Ženevoje daugiausia skiriami Vakarų Europos ausims. Neabejojama, kad Vakaruose sovietai toliau agituos "taikos mylėtojus", vilios ekonominio atoslūgio paliečius biznierių. Dėl to Gromyko pabrėžė reporteriams, kad Sovietų Sąjunga, kitos socialistinės šalys pasisako už tolesnį įtepmimų mašinimo procesą ir taikos stiprinimą visame pasaulyje. Višiskai priešingą politiką pradėjusi Amerika, kuri siekianti pabloginti bendrą politinį klimatą, pabloginti atmosferą Rytų ir Vakarų dialogui.

Gromyko, išvykdamas iš Ženevos į Rytų Berlyną, pasakė reporteriams, kad sovietai neturi intencijų diskutuoti Lenkijos vidinių problemų su niekuo, o tai liečia ir JAV-bes. Amerika negali išvengti atsakomybės už tai, kad ji užblokuoja ieškojimą sprendimų problemos, kurių išsprendimo laukia visa žmonija, pasakė Gromyko.

Indija prarado idealistinį kelią

New Delhi. — Indijos prezidentas Sanjiva Reddy savo kalboje i tautą kaltino indus, kad buvo pamestas nepriklausomybės pradžioje buvęs aukštų idealų kelią, prarastos aukštos vertybės, moralinis lygis. Jis ragino vyriausybę kelti gyvenimo lygį, mažinti vargą, užbaigti moralinę krizę, kuri apėmusi ir valstybės vadus.

— Prezidentas Reaganas pareiškė pasikalbėjime su CBS televizija, jog jis neatsisako dar šiais metais susitikti su sovietų prezidentu Brežnevui. Tai priklausys nuo tarptautinės padėties. Jis paminėjo ir "sovietų lėlę" Kubą, kuriai būtų geriau įsijungti i Vakarų hemisferą.

IŠ VISUR TRUMPAI

— Prancūzijos prezidentas Mitterandas pareiškė, kad niekas nepastums Prancūzijos nuo pasirinkto kelio — pirkti iš Sovietų Sąjungos natūralias dujas, kurios reikalingos Prancūzijos saugumui ir taikai.

— Hondur pareigas pradėjo naujai išrinktas prezidentas, 54 metų gydytojas Roberto Suazo Cordoya. Hondurą 17 metų valdė kariškiai.

— Vakarų Vokietijos užsienio prekyba gruodžio mėn. davė valstybei 2.1 bil. dol. pelno.

— Naujasis Suomijos prezidentas Koivisto po priesaikos pasakė kalbą, kurioje pabrėžė kaip svarbu išlaikyti gerus santykius su Sovietų Sąjunga. Jis dėkojo pasitraukusiam dėl ligos Kekkonenui už reikšmingą darbą per ketvirtį šimtmečio.

— Sešios Persų įlankos valstybės svarstė gynybos ir ekonomikos koordinavimo planus. Finansų ministrai susitarė steigti bendrą "arabų rinką". Gynybos ministrai planuoja jungtinę ginklų pramonę ir bendrą oro gynybos sistemą.

— Kuwaito valdžios atstovai, kurie tarpininkavo derybose tarp Pietų ir Šiaurės Jemenu, pareiškė, jog susijungimo planus sunku įgyvendinti dėl tų valstybių ideologinių skirtumų.

— Raudonieji teroristai Kolumbijoje pagrobė keleivinį lėktuvą su 128 žmonėmis. Dalį moteris ir vaikus jie paleido, bet vakar dar laikė 80 įkaitų.

— Šeštadienį Chicago Amfi-teatre įvyks didelė "Solidarumo dienos" su Lenkija manifestacija. Ją organizuoja JAV darbininkų profesinių sąjungų Illinois ir Chicago skyriai ir Amerikos Lenkų Kongresas. Dalyvaus valstybės sekretorius Haigas, AFL — CIO prezidentas Lane Kirkland, Illinois senatoriai Charles Percy ir Alan Dixon, Chicago miesto merė Jane Byrne ir kt. Mitingo pradžią 12:30 val.

— Salvadoro revoliucionieriai puolė karinį Ilopango aerodromą, sužalojo 6 malūnsparnius ir 10 karo lėktuvų, nušovė 10 kareivių. Sakoma, kad vienu puolimu buvo sunaikinta pusė Salvadoro karinės aviacijos.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Ok. Estija vėl planuoja streiką

Streikai vyksta kiekvieno mėnesio pradžioje

Stokholmas. — "The Christian Science Monitor" korespondentas Chris Mosey praneša iš Švedijos, kad ok. Estijoje vėl organizuojamas streikas. Vasario 1 d. visai nauja pagrindžio grupė — Sovietų Sąjungos Demokratinis Frontas organizuoja pusės valandos streiką. Tokie streikai ruošiami kiekvieno mėnesio pirmąją darbo dieną. Taline ir kituose estų miestuose streikai įvyko gruodžio 1 d. ir sausio 4 d. Taline buvo suimta apie 150 žmonių už streiką sausio 4 d. Jų tarpe yra žinomas Estijos chirurgas dr. E. Roose, kuris buvo pašalintas iš pareigų Mustamklinik ligoninėje.

Švedijoje veikiančio estų Sąjūdos Kalinių Šalpos centro pirminkas Ants Kipper pranešė korespondentui, kad streikų sąjūdos Pabaltijo respublikose vis plečiasi. Mažesni negu Estijoje darbu sustabdomai įvykė Lietuvoje ir Latvijoje. Talino milicija žiauriai sumušė jauną Heiki Ahonen, kuris buvo sugautas dalinant streiką skatinančius lapelius. Kiti du estų disidentai Kalju Metk ir Artem Yusevych buvo tardomi sovietų KGB įstaigoje.

Streiko lapeliuose reikalaujama neišvežti maisto produktų iš Pabaltijos valstybių, reikalaujama paleisti politinius kalinius, atšaukti kariuomenę iš Afganistano, užbaigti kišimasi i Lenkijos reikalus. Ants Kipper paaiškino korespondentui, kad užsienio korespondentai nepastebėjo Taline buvusių streikų todėl, kad tam mieste gyvena daug rusų, kurie nestreikavo. Vien Taline yra 250,000 rusų, daugiau negu pačiu estų.

Streiko atsisaukimai praneša, kad vasario 1 d., lygiai 10 val. ry-

to, Estijoje sustos visas judėjimas, gatvės bus tuščios. Fabrikuose sustos mašinos, bus visiškai tyla miestuose, laukuose, kaimuose. Visa šalis 30 minučių bus lyg apmirusi.

Pernai Taline įvyko smurto veiksmai krepšinio rungtynių tarp Estijos ir Rusijos komandų metu. Buvo sužeista nemažai milicininkų, suimta keliolika žmonių. Estų mokyklose vaikai protestavo, kad jie prievarta turi mokytis rusų kalbos.

Streiko atsisaukimuose dar reikalaujama sutrumpinti karinės tarnybos laiką, reikalaujama laikyti Helsinkio susitarimų baigminio akto.

Išvaduotas pagrobtas generolas Dozier

Roma. — Italijos policija ir karabinieriai vakar išvadavo JAV generolą James Dozier, kuris buvo pagrobtas "Raudonosios brigados" teroristų. Policijos žiniomis, jau užvakar buvo gauta žinia, kad generolas laikomas bute Paduoe. Policijai apsupus pastatą, buvo išautas vienas šūvis, tačiau teroristai greit pasidavė. Sumiti penki asmenys. Vienas jų laikė revolvėrį prie gen. Dozier galvos, kai policija įsiveržė, tačiau neiššovė ir pasidavė. Generolas gyvas ir sveikas. Per nelaisvės laiką jis užaugino barzdą. Jis pareiškė policijai, kad jaučiasi gerai.

Komentatoriai mano, kad prie teroristų įkaito išvadavimo prisidėjo tai, kad "generolo draugai" buvo paskelbę nemažą sumą — premiją tam, kas padės išvaduoti pagrobtą karininką. Galimas daiktas, tai padėjo policijai gauti daugiau informacijų.

Romon atvyksta arkivyskupas Glomp

Roma. — Vatikano sluoksnių paskelbė, kad Lenkijos katalikų primas arkivyskupas Josef Glomp vasario 4 d. atvyksta i Romą ir praneš popiežiui apie padėtį Lenkijoje. Su arkivyskupu, kurio keilonė Romon bus pirmo po karinės padėties Lenkijoje įvedimo, atvažiavo Krokuvos arkivyskupas kardinalas Franciszek Macharski, paveldėjęs Krokuvos arkivyskupiją iš dabartinio popiežiaus ir Wrocławo arkivyskupas Henryk Gulbinowicz.

Vatikane bus aptariamas klausimas, ar popiežius Jonas Paulius II turėtų važiuoti i Lenkiją rugpiūčio mėnesį, kaip buvo planuota. Tuo metu Lenkijoje bus minima Čenstachovos Juodosios Madonos 600 metų sukaktis.

Arkivyskupas Glomp trečiadienį aplankė Bialolek kalėjimą prie Varšuvos ir praleido su kalininiais tris valandas. Jis pasakė spaudai, kad kaliniai "geroje nuotaikoje". Arkivyskupas laikė Mišias 280 kalinių.

KALENDORIUS

Sausio 29 d.: Konstantas, Barbėja, Girkantas, Bangulė.
Sausio 30 d.: Ipolitas, Jacinta, Milgaudas, Zibonė.

Saulė teka 7:07, leidžiasi 5:01.

ORAS

Debesuota su pragiedruliais, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 laipsniai.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632

SUSIPAŽINKIME

Štai dar du naujosios
ŠALFAS s-gos centro val-
dybos nariai:

Algirdas Bielskus — vice-pirmininkas ir gen. sekretorius. Jei Bielskus nėra išrenkamas, jis yra kooptuojamas. Jo gyvenimas yra sąjunga ir jos jaunimas, lygiai, kaip sąjunga be Bielskaus sunkiai įsivaizduojama. Jis tos sąjungos pagrindinė asis jau 30 metų.

Jaunystėje buvo geras lengvatikas ir tinklinio žaidėjas. Vėliau buvo vienas iš Clevelando "Zaibo" klubo steigėjų ir ilgametis jo pirmininkas.

Ir, lyg jam dar neužtektų darbo, titulų ir pareigų, jis yra ir Pabaltiečių Sporto Federacijos pagrindinis variklis ir pirmininkas.

Algirdas Bielskus (kairėje) užpaga-
la Baltimorėje vykusios sporto
šventės organizavime padėkos
dovaną įteikia Baltimorės LB pirm.
V. Laukaitis.

Kęstutis Ambutas — narys. Krepšinį pradėjo 1967 m. Chicagos "Aro" jaunių komandoje. 1968 metais perėjo į "Lituanicos" klubą, kur žaidė jaunių komandoje ir iki šiol dar tebėra pirmosios komandos centras. Taip pat yra "Lituanicos" klubo valdybos sekretorius ir jaunių treneris. Priklauso Akademiniui skautų sąjungai, o Vydūno Fonde eina reikalų vedėjo pareigas.

1973 m. baigė du fakultetus Illinojaus universitete (istorijos ir politinių mokslų), o 1976 m. gavo magistro laipsnį iš administracijos Western Michigano u-t-e. Šiuo metu yra 30 m. amžiaus ir dirba kaip Vak. Regijono apsaugos administratoriaus asistentas.

Kęstutis Ambutas

PRANEŠIMAI

1. Vid. Vak. Sporto apygardos vadovas praneša, kad vasario 20 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre šaukiamas apygardos suvažiavimas. Darbotvarkėje bus veiklos bei finansinis pranešimas, metinis sporto kalendorius ir natų apygardos vadovo rinkimai.

2. II-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių komiteto pirmininkas Valdas Adamkus kviečia pasitarimui visus sporto darbuotojus ir sportui pritariančius. Šis pasitarimas įvyks tuoj po apygardos suvažiavimo vasario 20 d. 5 val. p.p. Jaunimo centre.

3. S-gos slidinėjimo k-to atstovas Vytenis Čiurlionis iš Clevelando pakartotinai praneša, kad Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės įvyks vasario mėn. 6 ir 7 d. Moonstone Ski Resorte. Jas rengia Latvijos Sporto S-ga. Lietuvių individualinės ir komandinės pirmenybės bus išvestos iš bendrų pasėmių.

Pirmosios dvi kvalifikacijos sekančiam 4 grupių ratui, o iš čia pirmosios pateks į pusfinalius. Finalas įvyks liepos 11 d. Madrido stadione.

Manoma, kad televizijos žiūrovų rekordai, kurie šiuo metu priklauso Montrelio ir Muencheno olimpiadų atidarymo ceremonijoms, bus pralenkti per tų pasaulio futbolo pirmenybių atidarymą birž. 13 d. Barcelonoje, ar finalines rungtynes Madrid. Žiūrovų skaičius numatomas iki 1,5 milijardo!

V.A. Krikščianus

„LITUANICOS“
SUSIRINKIMAS

"Lituanicos" futbolo klubas kviečia visuotinį narių susirinkimą 8 m. sausio 31 d., 2 val. p.p. klubo patalpose, 2626 Lithuanian Plaza Ct. (W. 69th Str.). Bus pranešimai apie veiklą, renkama nauja valdyba ir aptariami ateities veiklos planai.

„Lituanicos“ futbolo klubo veteranai

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

— Jau buvo trumpai paminėta, kad geriausi 1981 metų Lietuvos sportininkai buvo išrinkti ("Sporto" laikraščio anketos dėka), plaukikas Robertas Žulpa, laimėjęs aukso medalį paskutinėje olimpiadoje ir turįs 200 metrų nuotolyje krūtine antrą geriausią pasėmę pasaulį.

Antroje vietoje liko R. Baltutytė, laimėjusi aukso medalį pasaulio pirmenybėse 8 vietoje baidarėje; toliau D. Kutkaitė — meninė gimnastika, trys irklotojai: J. Normantas, J. Pinkus ir S. Narušaitis ir po jų 7-je vietoje "Žalgirio" krepšininkas S. Jovaiša.

— Buvo renkami ne tik geriausi pavieniai sportininkai, bet ir komandos. Jau seniai buvo, kad populiariausias Lietuvos sportas krepšinis neturėjo kuo pasigirti. Geriausia vyrų komanda išrinkta Kauno "Granitas", Sovietų Sąjungos rankinio pirmenybėse pasipuošęs sidabro medaliais. Moterų klasėje taip pat rankinis; bronzos medaliais pasipuošusi Vilniaus "Eglė".

— Krepšinio pirmenybėse po labai sunkios, gal net liūdnos, pradžios pradėjo švisti pavasaris. Aukščiausioje vyrų lygoje Vilniaus "Statyba" tūnojo lentelės pabaigoje ir laudinosi dėl iškirtimo. Tačiau iš paskutinių 11 rungtynių laimėjo net 8 ir po puikios pergalės prieš Minsko RTI 95-86, pakilo į 8-tą vietą. Ta vieta ypatingai brangi, nes 8 pirmosios toliau tęs pirmenybės dėl titulo ir medalių; joms neberūpės iškirtimas.

Kauno "Žalgiris" su jaunuoju centru A. Saboniu, geroje formoje S. Jovaiša ir V. Chomičiumi laimi prieš Rygos VEF

su garsiuoju V. Valteriu 91-84 ir stovi ketvintoje vietoje. Tuo tarpu Rygos VEF iš 4-tos nukrito į 7-tą vietą. A. Sabonis dar fiziniai silpnokas ir komandoje neįsiskaidęs, tačiau su jo agiu ir technika "Žalgiris" tikisi net bronzos medalio.

— Rankinio meistras iš Alžyro viešėjo Lietuvoje. Pirmas rungtynes prieš Panevėžio "Atmosfera" svečiai baigė lygiomis 26-26, tačiau Šiaulių "Tauras" sužaidė, ypač gnyti, me, judriai ir kiečiausiai ir pasi-
puošė puikia pergale 23-21. Svečiai pralaimėjo ir prieš Kauno "Granitą" 28-26. Šios visos rungtynės vyko Vilniuje per tarptautinį rankinio turnyrą, kurį laimėjo Kauno "Granitas".

— Futbolo, teisėjas vilnietis R. Juška, apie kurį šiame skyriuje jau buvo rašyta, Sov. Sąjungos futbolo federacijos prezidento pripažintas antru geriausiu teisėju visoje Sąjungoje 1981 metais.

DAR ŠIS TAS

Pasaulio pirmenybėms burtų traukimas į 6 grupes (jos pateiktos anksčiau) nebuvo toks paprastas ir sukėlė nemažai diskusijų, net ginčų. Visos 24 rinktinės buvo suskirstytos į 4 grupes pagal pajėgumą, žinomą, daugiau ar mažiau spėjama. Tai darė pati FIFA (Pasaulio Futbolo Federacija), o burtus traukė Ispanijos sostinėje Madrido miesto lauko teniso varžybose vyrų dvejetė pirmą vietą.

Atrodo, geriausiai pavyko V. Vokietijai ir Ispanijai, o kiekiausias grupės bus Brazilijos ir

Anglijos. Tačiau kamuolys apskritas...

— FIFA ištraukė burtus ir sekančioms Europos pirmenybėms 1984 metams. Čia dalyvaus net 32 rinktinės, kurios paskirstytos į 7 grupes.

— V. Vokietijos pirmenybėse vėl pirmąją F.C. Bayerns (Muenchen), senu įpratimu...

— Garsaus anglų F.C. "Arsenal" sekretorius M. Baker pasigenda senų, gerų laikų... Ir teisybė — seniai praėjo tie laikai, kai F.C. "Arsenal" dominavo Anglijos ir Europos futbolo. Panašius dienų susilaukė ir tokie klubai, kaip skotų "Rangos", Madrido "Real" ir Milano "Inter". O. Gešventas

KREPŠINIS

Petras Urnevičius, 21 m., Adelaidės "Vyčio" krepšininkas, neseniai įvykusioje Australijos lietuvių sporto šventėje buvo išrinktas geriausiu krepšininku ir apdovanotas dail. H. Šalkausko atminimui medaliu.

Petras yra ne tik puikus krepšininkas, bet ir geras tenisininkas. Toje pačioje šventėje jis su A. Pečiuliū laimėjo lauko teniso varžybose vyrų dvejetė pirmą vietą.

...O dar, rodos, taip neseniai matėme Petro tėvą žaidžiantį už Wuertburgo "Vytį", gal kitokių stiliumi, bet taip pat puikiai ir efektingai... (tarp kitko jis keletą metų yra buvęs Australijos lietuvių sporto s-gos p-ku).

Arvydas Sabonis ir S. Jovaiša, iš Kauno "Žalgirio" su Sov. sąjungos krepšinio rinktine gastroliavo. Puerto Ricco. Tai pradžią pasirošimo pasaulio pirmenybėms, kurios 8 m. rugpjūčio mėn. įvyks Kolumbijoje. Pirmos rungtynės prieš Puerto Ricco rinktinę buvo pralaimėtos 83-82, tačiau kitos dvi laimėtos 91-74 ir 84-74. S. Jovaiša ir latvis V. Valteris buvo pagrindiniai, tačiau ir A. Sabonis spėjo gerai užsirekomenduoti ir užsitikrino vietą rinktinėje ne tik pasaulio pirmenybėms, bet ir ilgai atečiai. Arvydai ką tik suėjo 17 metų, jis yra 213 cm ūgio ir dar auga. Plačiau apie jį kita kartą.

Paryžiuje įvykusiame tarptautiniame krepšinio turnyre

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Izraelio rinktinė pateikė staigmeną ir nugalėjo trečią Europoje Čekoslovakiją 93-91. Tačiau finale Izraelis krenta prieš Prancūziją 100-81. Trečioje vietoje liko čekai, nugalėję amerikiečių komandą "Athletes in Action" 98-91. Amerikiečiai, pralaimėję prancūzams 88-79, liko paskutinėje vietoje.

Toronto Etobicoke lygos pirmenybėse "Aušros" komanda laimėjo dvi rungtynes: prieš "Transportation" komandą 104-99 ir prieš "Library" 73-71. Už "Aušrą" žaidė K. Bartusavičius, R.

Kaknevičius, V. Gataveckas, A. Grigonis, R. Underys, A. Abromavičius, V. Dementavičius, S. Arlauskas, A. Valickas, E. Norkus ir S. Žulys.

— Leningrado "Spartako" vyrų komanda, savo aikštėje pralaimėjo Europos taurės rungtynes prieš Ispanijos Barceloną 84-76. Tuo tarpu Rygos TTT moterų komanda Prahoje įveikė Čekoslovakijos meistrę "Spartą" 81-59. Kauno "Žalgiris" šiais metais Europos taurės varžybose nedalyvauja.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Išrašo ir buto tel. 652-1381
DR. FERN. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-2801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGŲ — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Val. -dos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ZYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 778-3400

LAISVĖS KOVOJE

Mums dabar itin svarbu jungtis su kitomis pavergtomis tautomis ir ieškoti kuo daugiau draugų laisvųjų tautų tarpe.

Tam yra progų, o iš kitų tautų yra daug palankumo. Ukrainiečiai sausio 24 d. Chicagoje minėjo savo nepriklausomybės paskelbimo 64-tas metines. Jų nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. sausio 22 d. I šį minėjimą pasikvietė ir lietuviai atstovus, skirdami vietas prie garbės stalo, išsaugant pagerbimui prieš pilnutėlę salę susirinkusių ukrainiečių. Chicagoje ukrainiečių pirmininkas dr. M. Charkevych yra ypatingai draugiškas lietuviams. Jis dalyvavo V. Skuodžio reikalais surengtoje demonstracijoje ir kitomis progomis rodo lietuviams prielankumą.

Ukrainos nepriklausomybės minėjime pagrindinis kalbėtojas prof. dr. N. Stepanenko, viceprezidentas Ukrainos vyriausybės išvykoje, savo kalboje palankiai priminė lietuvių, bendrai su ukrainiečiais kovojusių prieš Maskvos grobikus. Taip pat pažymėjo, kad komunistai kraujuje paskandino Ukrainos laisvę ir Maskva graso tai, kai ir laisvę visame pasaulyje. Su liudies pabrėžė, kad Maskvos sudaryto bado, trėmimų, žudymų buvo išaukštinti milijonai ukrainiečių, bet viltingai pabrėžė, kad laisvę nušluos Maskvos tiurus.

I Chicago šiomis dienomis iš Lenkijos atvyko uolus lenkų pagrindinio veikėjo Miroslaw Choecki. Jis Varšuvos universitete išsišalėjęs atomine studijoje ir dirbo ten Atominio tyrimų institute, buvo Darbininkų gynybos komiteto narys, vienas iš lenkų slaptojo spaudos centrinių organizatorių. Jiems pavyko išleisti net apie 200 leidinių, nepardant jų cenzūrai. Tai buvo įmanoma padaryti esant žmonėms vieningiems, kai nebuvo skundų.

Prišėjęs Solidarumo ženklei, dabar Chicagoje pasakojo, kad i Solidarumo sąjūdį įsijungė apie 10 mil. žmonių. Jeigu jau komunistai įvedė karą stovį, tai tas reiškia, kad Lenkijoje buvo ir tebėra stipri opozicija. Dabar Choeckis laisvame pasaulyje mezza ryšius su laisvės susirūpinusiais žmonėmis. Jis tarėsi ir su lietuviu. Jie jau turi sudarę sąrašus 4,000 areštuotų Solidarumo sąjūdžio žmonių, bet mano, kad areštuotų yra apie 10,000. Dabar čia Choeckis su kitais to sąjūdžio nariais teikia medžiagą Amnestijos internacionalui, Madrido konferencijai, spaudai, duoda duomenis Valstybės departamentui apie žmogaus teisių lažymą. Jų grupė labai pritaria JAV ir kitų valstybių sankcijoms prieš Lenkijos ir Maskvos terorą, nes tai sudaro ir ekonominį spaudimą režimui ir moralinę paramą žmonėms, parodant pritarimą laisvės siekiantiems darbininkams.

Paklaustas, ką jis mano apie reikalus Lenkijoje, jis ėmė pasakoti apie Maskvos ir Jeruzelsio galimus siekimus. Gali toliau priepaaidos ir įtampas padėtis užsitęsti ilgiau, siekiant sunaikinti nepriklausomą, laisvę siekiančios visuomenės sąjūdį. Gali komunistai siekti tokios padėties, kaip Vengrijoje, leidžiant ūkines reformas, bet nepalikant jokios laisvės iniciatyvos, aptrūpindami gyventojus kalinimais. Gali Maskva bandyti siekti tokios padėties, kaip Suomijoje, paliekant viduje savaip tvarkytis, bet atimant bet kokią galimybę vesti laisvę užsienio politiką. Žinoma, Sovietų Sąjunga norės pilnos kontrolės, bet daug kas parcia nuo pasaulio opini-

jos, nuo laisvųjų valstybių diplomatinio ir kitokio spaudimo.

Choeckis aiškino, kad Maskva per Jeruzelsį ryžosi eiti į kovą su Lenkijos visuomene, tikėdamasi pergalės, tačiau dar yra viena jėga — Bažnyčia, kuri išsilaikė nepriklausoma per 35 okupacijos metus ir prieš ją atviro ir grėžtos kovos komunistinė vyriausybė nesirytė pradėti, nenumatydama laimėjimo. Tačiau tas lenkų Solidarumo atstovas pabrėžė, kad lenkų įtampa su Rusija yra užsitęsusi porą šimtmečių. „Tie du šimtmečiai, — kalbėjo jis, — Maskvą turėjo įtikinti, kad Lenkija nėra kraštas, kurį galima vergais laikyti. Mums nepasisekė sukilimai XIX šimtmetyje, nepasisekė 1944 m. (kada Varšuvoje kariškai kovota prieš nacius, bet politikai — prieš Rusiją), nepasisekė sukilimai 1956 m. 1968 m. Jei dabar nepavyks, mes vėl bandysime...“

Tas lenkų pagrindinio veikėjo ir kovotojas ieškojo ryšių su lietuviu, su lietuviškąja spauda, kam tarpininkavo ir vietos lenkų veikėjas dr. J. Morelewski bei Chicagoje leidžiamos lenkų dienraščio „Dziennik Zwiazkowy“ redaktorius Jan Krawiec (JAV lenkai turi du dienraščius — vieną Chicagoje, kitą New Yorke; trečiasis dabar eina savaitraščiu).

Tokio atvirumo, kaip minėti lenkai, bendram laisvės darbui rodo ir gudų, latvių, estų ir kitų pavergtų tautų veikėjai. Afganistaniečiai net patys susirado lietuvių perteikti savo tautos nuokaudas, ieškoti paramos jų pabėgėliams.

I ukrainiečių nepriklausomybės minėjimą buvo atsiėmę laisvosios Kinijos, Taiwan generalinis konsulas Stephen S.F. Chen, dabar pasikeitus aplinkybėms oficialiai turįs kitą titulą — Kinijos respublikos koordinacinės tarybos Šiaurės Amerikos reikalams Chicago įstaigos direktorius. Jis irgi domėjosi bendravimu su lietuviu. Papasakojo, kad nors diplomatiniai santykiai su Amerika įgavo kitas formas, bet ryšiai pasilieka artimi. Taiwanas ekonominiu atžvilgiu yra labai pajėgus, savo gynybą yra gerai išvystęs ir nebijo, kad komunistinė Kinija juos užplūstų. Kraštas turi 18 mil. gyventojų, kurie savo padėtimi patenkinti. Radijo propagandos iš Kinijos nebijo. Ji kartais įgauna juokingas formas.

Kinų Naujųjų metų išvakarėse Pekino radijas ėmė girti savus laimėjimus. Dabar yra taip gerai, jog Naujųjų metų proga pas juos gyventojas galės nusipirkti du kiaušinius. Tai skambėjo juokingai Taiwan gyventojams, kurie gali pirkti kiaušinių kiek nori. Taiwanas savo radijo programą taipgi turi nukreipęs į komunistinę Kiniją. Taiwanas atstovas aiškino, kad Kinija yra natūralus Rusijos priešas šimtmečiais, tačiau dabar vienoje ir kitoje valstybėje yra ta pati ideologija. Žvelgiant į ateitį negalima ignoruoti, kad gali kartais įvykti ir nemalonių susitarimų staigmenų, kaip savu laiku Maskva buvo susibičiuliavusi su naciais. Laisvosios Kinijos — Taiwan prezidentas dabar yra Chiang Kai-šeko sūnus Chiang Ching-kuo. Jis kurį laiką mokslus ėjo Sovietų Sąjungoje, bet kaip gen. kons. Chen tvirtina, jis geriau už mus pažįsta komunistų priepauidą ir tvirtiau prieš ją laikosi.

Yra daug galimybių palaikyti ryšius ir su kitomis mums draugiškesnėmis tautomis. Kiek galime, turime tas galimybes panaudoti.

J. Pr.

ZELENOGORSKO TRAGEDIJA — MIRTIS

Persekiojami kartais išsina iš kantrybės

Naktį 1981 m., i sausio 23 dieną, Leningrado kurortinėje zonoje vaikų sanatorijoje „Zvezdočka“, 4 km nuo Zelenogorsko, du jauni vyrai, 25 metų amžiaus, apsiplė benzinu ir susideginė protestuodami prieš neteisę, prieš neteisėtus ir nežmoniškus valdžios pareigūnų veiksmus, negalint apginti elementarinę žmogaus teisę.

Tai Anatolij Stepanov iš Sverdlovsko, baigęs mokyklos 10 klasių, atitarnavęs kariuomenėje, įstojęs į Leningrado inžinerijos-ekonomijos institutą ir po metų pasiūlęs pasisūvesti tapybai. Kad nebūtų apkaltintas dykduoniu — parazitū, ieškojo su tapyba suderinamo darbo valdžios įstaigose, bet susidūrė su vergovinėmis režimo sąlygomis įsiregistravimo, t. y. negalimybę gyventi jokiam kultūriniam centre.

Anatolij Sysov iš Rostovo prie Dono baigė 8 mokyklos klases, po to elektromechanikų technikumą Novosibirske, atitarnavo kariuomenėje ir įstojo į Leningrado kino inžinerių institutą. Jis talentingai paibė, rašė eilėraščius, prozą ir užsiėmė literatūra. Palikęs institutą dėl savo paaukimo, jis susidūrė su tais pačiais įsiregistravimo sunkumais kaip ir Stepanovas.

Susipažinę abu jauni vyrai pradėjo drauge ieškoti galimybių kūrybiškai dirbti, bet visur susidūrė su įsiregistravimo sunkumais, neturint gyvenamo ploto. Susidarė užburtas ratas: gauti butą be įsiregistravimo negalima, įsiregistruoti vėl negalima, neturint gyvenamo ploto.

Tad ir dirbo prie statybų, prie miško medžiagos plukdymo, prie kitų sunkių darbų. Dveju metus pabuvojo Sibire prie Jenisejaus, pietuose, šiaurėje — Pečoroje, Pskove. Syki jiems davė uždirbti, kaip tapytojams — nupiešti Lenino portretą...

1980 m. jie sugrįžo į Leningradą, kur po dviejų mėnesių su aprėžtu įsiregistravimu rado darbą vaikų sanatorijoje „Zvezdočka“. Bet čia toji susidūrė su bėtiesio ribotumu. Vyr. gydytojo pavaduotoja Starikova, pasiremdama jų paskutiniu įsiregistravimu Pečoroje, painiodama vardus Pečoros su Pečoros vienuolynu, paleido gaudus, kad jie yra iš vienuolyno, taigi, įtariamai žmonės, gal ir socialiniai pavojingi ir priimti į darbą per apsirikimą.

Ir prasidėjo pjudyimas. Jauni menininkai kentė įžeidinėjimus, su jais elgėsi kaip su atskaliniais, jie turėjo nusilenkti, nuskusti barzdas, nusikirti plaukus. Per žiemą jiems buvo leista apsigyventi mažame sanatorijos vasarnamyje, šaltame, kaip daržinė, su krosnim, bet be malkų, be vandens. Tai buvo laikoma didele malone. Bet netrukus sanatorijos viršininkai pradėjo nuoseklų jų išgyvendinimą: po kelis kartus menininkus priverdavo perrašinėti ir perdirbinėti plakatus ir skelbimus, kiekvienas jų darbas buvo kritikuojamas, kad blogai padarytas. Jiems pavedė dažyti sanatorijos tvoras, nors Stepanovas buvo priimtas į darbą kaip menininkas, o Sysovas turėjo išvežioti sanatorijoje produktus. Jie darė viską, ką jiems paliepdavo, kad gautų nuolatinį įsiregistravimą. Svarbu buvo išsilaikyti trejus metus. Priseidavo išklaudinėti vyriausiojo gydytojo įžeidžiančius pamokslus apie moralinį veidą sovietinio žmogaus. Tačiau jie nesiruošė patys atsakyti nuo darbo sanatorijoje ir gyveno tame vasarnamyje. Pagaliau sanatorijos vadovybė pradėjo ieškoti priežasčių pašalinti juos iš darbo.

Sausio mėn. susirgo Sysovas, už jį pradėjo dirbti Stepanovas. Gydytojai žinojo, kad Sysovas serga. Sausio 13 d. Stepanovui pavedė rytojaus dieną padaryti stendą, gerai žinodami, kad tai fiziškai taip greit neįmanoma padaryti. Viršininkai nekludo. Tad sausio 14 d. jiems buvo pranešta apie pašalinimą iš darbo pagal kodekso 33 paragrafą, pavadinus Sysovo ligą pravaikšta, o Stepanovą apkaltinus, kad jis nepajėgus dirbti. Pašalintieji užprotestavo, kad jų pašalinimas neteisėtas. Tada sausio 15 d. buvo

saukta profsąjungos posėdis, kuris visuomet palaiko valdžios nutarimą. Vyr. gydytojo pavaduotoja Starikova kaltino tuos menininkus žema morale, girtuokliavimu, kad jie nėra profesinės sąjungos nariai, kad jie nedirba, kaip reikia, ir juos pašalino pagal 33 paragrafą.

Sanatorijos darbininkai ir tarnautojai norėjo užtarti menininkus ir 17 jų pasirašė prašymą — laiduojamąjį raštą, tačiau sausio 22 d. per susirinkimą vyr. gydytojo pranešimas apie menininkų pašalinimą buvo sutiktas tylėjimu. Visi 17 pasirašiusieji tylėjo.

I Sysovo ir Stepanovo prašymą leisti jiems kurį laiką dar pabūti tame namelyje, kol suras darbą, nes žiema ir nėra kur eiti, jiems buvo atsakyta: „Išsinešdinkite iš čia tuojau!“

Visos viltys dingė. Nebebuvo jokios išeities. Liko vienintelė galimybė — protestas ir jie pasirinko tam protestui mirtį. Vakare jie išsinešė į gatvę stereomagnetofoną, knygas, paveikslus, visus savo daiktus. Naktį apsiplė benzinu ir susidegino kartu su visu vasarnamiu. Iš ryto gaisrininkai nustatė gaisro priežastį — susideginimą. Rajonas tuoj buvo apsuptas gausios milicijos, atvyko sunkvežimiai su kareiviais, dešimt juodų „Volgų“ automobilių. Zelenogorsko 47 milijonų skyrus atsiskakę priimti telegramas mirusiųjų giminiams ir draugams, apibūdindamas, kad tai nesvarbus įvykis, dėl kurio „neapsimoka atitraukti žmones nuo darbo valstybinėse įstaigose“.

Apdėję kūnai buvo paimti Sestroreko milicijos žinion, kuri stengėsi nutyliėti patį susideginimo faktą. Atvykę vėliau Sysovo tėvai bandė sužinoti iš sanatorijos darbininkų jų sūnaus iš darbo pašalinimo priežastį, bet nesėkmingai. Tik viena moteris pasakė: „Aš

Maskvoje ir policijos telefonistai yra vyrai.

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

55

Laisvės sąvoką (lietuviams) gniuždė priespauda. Padorumą išjuokdavo kai kurie mokytojai savo palaidoku gyvenimu. Pavyzdinių mokytojų buvo per mažą ydingiesiems atsverti.

Vis dėlto, turint galvoje lietuvių mokinius, jie bendrinami, nors ir kietiems, nuostatoms rečiau už kitus nusikalsdavo, kad būtų reikalo elgesio pažymį pamažinti, o dar rečiau — iš gimnazijos pašalinti. Jų didžiausias nusikaltimas, kad jie savo krašte buvo lietuviai, jais norėjo būti ir dėl to buvimo kovoję. Šiuos jų „nepaprastus“ nusikaltimus lydėdavo ir nepaprastos baumės. Geriems, net geriausiems mokiniams žemas mokėjimą vertinantis pažymys, žemiausias elgesio pažymys, šalinantis iš gimnazijos ar dar paliekantis pasitaistyt. Toliau jau išsina iš mokyklinių baumės ribų — suėmimai, teismai, kalėjimai. Gimnazijos galiai pasibaigus, perdirbti auklėtinis, šiuo atveju, kitais negu jie yra, gimn. virsta tik žinių teikėja. Jas daugumas lietuvių mokinių ir sunkiausiomis sąlygomis pasisavindavo, nes jų gauti čia ir atejo.

O baumės už nepaprastuosius nusikaltimus grūdindavo baudžiamųjų ir nubaustųjų valią, keldavo pasipriešinimą, statydavo į kovotojų eiles, teikė stiprybę, ištermės vertis į laisvę.

Gimnazija kovojanti. Visą sudėjus krūvon, permetus žvilgsniu ir perbėgus mintimi, Marijampolės caro laikų gimnazija yra buvusi tipiška nacionalinė rusiška monarchinė, „režiminė miestie-tiška — miestiečių“, kaip ir visos ano meto Rusijos gimnazijos. O šiame krašte dar skyrėsi nuo kitų tik jų būdingomis savybėmis — lietuviškos gimnazijos bruožų ir pridėtu lietuvišku vardu. Pasizymėjo parinktais direktoriais ir mokytojais, aukštai iškeltu mokslu, tvarka, drausme, išorinėmis išraiškomis, pavidalais, mostais. Tuo ji čia privalėjo šviesti pavyzdinė, parodomosios gimnazijos žvaigždė, atstovauti aukštesniajam švietimui vakariniame imperijos krašte, kad lengviau sektųsi įvykdyti jame savo uždavinius.

Pradėjus giedrėti lietuvių tautinei samonei, artųjų kraštui ėmus pavidalintis į tautą, bręsti Rusijos ribose bendram sąjūdžiui prieš tautų priespaudą, carinę santvarką, gimnazija ėmė virsti ir išvirsti į solidarai visų tautybių daugumos joje mokinių kovą. Lietuviai ypač turėjo dėl ko kovoti. Jie vadovaujami ryškiųjų lietuviškų asmenybių, apsišarvavę mokslu, ne tik su arklų, knyga ir lyra, bet ir kovoję ir kitokiais pasipriešinimais. Kova ėjo iki galo, abiem kovojančiom šalim nenusileidžiant, su kai kuriais atosūgiais ir pakilimais.

AUKLĖJIMAS IR JO PRIEMONĖS

Bendras mokslinimas, lavinimas jau yra ir gali būti ir auklėjimas — kultūrinis, moralinis, religinis, estetiškas, socialinis, tautinis, parengtas ir nuo to, kokia parenkama mokomoji medžiaga ir kaip ji perteikiama. O čia buvo siekiama išaukšti gražaus elgesio, stogo, papročių rusą patriotą. Be to, kiek ir kaip veikė mokinių auklėjimą mokomoji medžiaga ir jos perteikimas, auklėjimas pagrįstas bendrų gimna-

SVETIMŠALIAI PAKEIČIA BELGUS IR OLANDUS

Raštu, „Kaip tirstai yra apgyventa Olandija“, Olandijos parlamento narys Inkamp „Nieuwe Rotterdamse Courant“ laikraštyje 1981 m. kovo 5-7 d. idėjo straipsnį apie gyventojų tvarkymą jo šalyje. Greitas gimimų skaičiaus mažėjimas, spartus svetimšalių šalyje padaugėjimas ir gyventojų senėjimas buvo svarbiausios to rašto tezės.

Inkampo raštas sukėlė nerimą, kad Olandija be vairo eina į svetimšalių dominuojamą šalį, kas anksčiau ar vėliau prives prie katastrofos. Jis padarė išvadą, kad būtina reikia padidinti baltųjų gyventojų gimimų skaičių. Jo raštas buvo stipriai diskutuojamas ir Inkamp buvo net patrauktas teisman kaip rasistas, nes jis padaręs įspūdį, kad baltąją rasę reikia laikyti pranašesne.

Bet ir Belgija kovoja su panašiomis problemomis. Tai nėra vien Beneluxo reiki-nys, nes beveik visos Vakarų Europos šalys ir ypač Vakarų Vokietija serga tomis pat problemomis.

Čia apžvelgiamas paskutinis dešimtmetis nuo 1971 iki 1980 metų. Išvados daromos iš Nacionalinio statistikos instituto duomenų apie šalies gyventojus belgus ir svetimšalius atskirai.

Gimimų skaičius Belgijoje nuo 1964 metų yra stipriai sumažėjęs. Pagal statistikos pastaruosius gimimo duomenis šimtas Belgijos moterų per jų vaisingumo metus (nuo 15 iki 45) pagimdė tik 170 vaikų. Kad palaikytų savo kartą, jos turėtų vidutiniškai gimdyti 210 vaikų. Taigi šimtas moterų nuo 15 iki 45 metų, kad palaikytų savo tautą ant pastovaus lygio, pagimdė 40 vaikų mažiau. Jei gimimai nepadaugės, tai po kokių 30 metų belgų gyventojų skaičius sumažės apie 600,000.

Kai kurie politikai mano, kad tokia padėtis yra geriausias būdas sumažinti bedarbių skaičių. Kiti vėl sako, kad Belgija ir Olandija yra „per pilnos“, per tirstai apgyventos. Gyventojams sumažėjus, sumažės ir problemos, mažiau negaliu nieko sakyti, aš negaliu nustoti darbo“.

Tai toks gyvenimas Sovietų komunistiniame rojuje, kur „gyventi pasidarė geriau ir linksmiau“.

žmonių, mažiau ir aplinkos užteršimo.

Kitas šios situacijos reiškinys yra paslėptas statistikos duomenyse apie Belgijoje gyvenančius svetimtaučius. Belgijoje 9% gyventojų yra svetimšaliai: 23% Valonijoje ir 4% Flandrijoje. Daugumas jų yra afrikiečiai.

Per pastaruosius dešimt metų belgų Belgijoje sumažėjo 42,000 dėl mirimų ir dėl 73,000 išvykusių į užsienį. Sis emigrantų skaičius atėityje, manoma, dar gali padidėti, nes Belgijoje sunku rasti darbą, bedarbių skaičius vis didėja ir tenka išvykti ieškoti darbo į užsienį.

Svetimšaliuose šis procesas eina kita kryptimi. Priešingai belgams, jų gimimų skaičius per tą dešimtmetį yra padidėjęs iki 135,000 ir taip pat imigrantų skaičius pasiekęs 135,000. Ateivių gimimų skaičius — 22 1000-čiai gyventojų yra dvigubai didesnis, negu belgų — 12 — 1000-čiai.

Nesantį statistikos balansą tarp belgų ir ateivių per paskutinį dešimtmetį galima ir taip aprašyti: Belgija per tą dešimtmetį nustojo 115,000 belgų, juos pakeitė 270,000 svetimšalių. Dar tenka pridurti, kad Belgijoje per tą dešimtmetį 63,000 svetimšalių natūralizacija arba santuoka gavo Belgijos pilietybę. Tad reikia tvirtinti, kad prie panašios nenutrūkstamos evoliucijos belgai pamažu išmirs ir jų vietą užims ateiviai iš kitur, gal belgais vadinami. Ar tai neturi duoti pretekstą imtis priemonių palaikyti Belgijos tautos tautinę bendruomenę? — klausia laikraštis „Standard“.

Olandijoje valstybinė gyventojų klausimais komisija jau 1977 metais paruošė pranešimą „Gyventojai ir jų gerovė Olandijoje“. Parlamento narys Inkamp savo raštą pasakabino pavojaus signalą. Belgijoje gyventojų ir šeimų studijų centras prie Tautos sveikatos ministerijos padarė jau daug studijų. Savo laikraštyje „Gyventojai ir šeima“ jau daug kartų nagrinėja įvairius požūrius apie tautos ir balstybės valdymą. Sunku nustatyti visiems priimtiną direktyvą, nes tenka skaitytis ir su visokiais pasauliniais įvykiais. Bet vesti strauso politiką čia ir netinka.

T.

T.

zijos nuostatų vykdymu, taigi sutapatinamas su išorine drausme.

Be mokslinamųjų dėstomų dalykų, vidinio auklėjimo dalykais buvo laikoma tikyba, pašyba, dainos, kūno kultūra ir iš jų sudaromos kultūrinės kasdieninės ir švenčių programos, pridėjus poezijos, literatūros atitinkamus gabalus.

Tikybės labai geras mokymasis — įprastinis „tradicinis“ dalykas. Prie jo privalomas dalyvavimas švenčių paimdose, apeigose ir religinėje praktika.

Pašyba, dainos, kūno kultūra — estetinio, meninio auklėjimo dalykai. Kadangi jų aukščiausias pažymis pasiekimas daugiau priklauso nuo išsiskiriančių mokinio gabumų — talento, tai į neprilygstančius lengviau žiūrima: tie dalykai nebūdavo kliūtimi kilti iš klases į klase ir gauti gerą brandos atestatą, jeigu mokins, kaip bepajėgdamas, stengdavosi juos atlikti. Jie visi suvedami mokslinamojo asmenį papildyti — jo tarp mokslo ir auklėjimo pusiausvyrą išlaikyti. Tačiau tinkantieji dainuoti turėjo priklausyti chorui, o pravoslavai ir cerkviniam chorui. Sugebantys groti dalyvavo simfoniniame orkestre, pasiekusiam aukštojo muzikinio lygio. Jame, vadovaujamame Buinausko, prasila-vino gerosios būrelis mokinių. Jame pirmuoju smuiku grojo V. Kudirka. Orkestras grodavo ir gimnazijos parengimuose ir plateanės visuomenės programose.

Kasmetinės mokslo metų baigimo išklmės — aktas, išleidžiant baigusius, su mokinių atliekama programa, direktorius patriotine kalba, užbaigoje rusų himnų irgi nėsavo tam tikrą auklėjamąją dalį. Šiose išklmėse, be mokytojų tarybos, būdavo mokinių tėvų, kviestos miesto visuomenės, valdžios pareigūnų...

(Bus daugiau)

Clevelando studentų vokalinis vienetas išleido savo antrąją plokštelę. Nuo-
traukioje plokštelės rėmėjai: — S. Cyvas ir Z. Vaitiekė.
Nuotr. V. Bacevicius

VASARIO 16-TOSIOS BELAUKIANT

Vasario 13, šeštadienį, 6:30 val. vak. Dievo Motinos šventovėje bus Lietuvos laisvės vigilija. Tai maldos, susikauptimo, giesmių, muzikos ir gilaus žodžio valanda už Lietuvos laisvę, prašant Aukščiausiojo lengvinti vergijos našta, trumpinti kančios ir netikrovės dienas, laukiant naujo Lietuvos prisikėlimo.

Vigilijos, pradėtos kun. G. Kijausko, S.J., parapijos klebono iniciatyva, kasmet Nepriklausomybės šventės išvakarėse sušaukia vis daugiau tikinčiųjų šiai prasmingai ir gražiai valandai.

Vasario 16-ji Clevelande bus minima vasario 14, sekmadienį, pamaldomis abiejose lietuvių šventovėse. Iškilminga akademija 4 val. p.p. Dievo Motinos auditorijoje. Pagrindinę kalbą pasakys kun. dr. J. Prunskis, buvęs ilgametis „Draugo“ redaktorius, žurnalistas, knygų autorius. Dalyvaus ir eilė vietinių politikų veikėjų bei tautybių atstovų. Bus ir meninė programa.

Aukos Vasario 16-sios proga, kaip ir ankstesniais metais, bus renkamos Altui, Liet. Bendruomenėi ir Vlikiui.

Minėjimą rengia Alto Clevelando skyrius, vadovaujamas Algio Pautienio.

FILMAS IR MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Clevelando skyrius vasario 21 d., sekmadienį, lietuvių namuose rengia filmo „Prezidentas Antanas Smetona“ rodyimą ir Vasario 16-sios minėjimą.

SOLISTAI IŠ PIETU AMERIKOS

Vasario 28 d. Dievo Motinos auditorijoje Clevelando ir apylinkių lietuvių susilauks mielių svečių iš Argentinos. Koncertuos solistai: Zuzana Valadkaite de Lopez — mezzosopranas ir Antanas Slančiauskas — bosas. Solistas šiaurės Amerikon kviečia Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Clevelande koncertą rengia LB Clevelando apylinkė, vadovaujama Jurgio Malskio.

DRAMA, LAUREATĖ, PREMIJA

Kovo 20 d. Clevelando lietuvių i „Draugo“ romano premijos įteikimo iškilmes pasikvies Chicago teatro su Vinco Krėvės drama „Raganius“, kurį pastatė ir režisavo Jonas Kelečius. Mūsų žymaus klasiko veikalo pastatymas, iš kritikų ir žiūrovų yra susilaukęs labai palankių atsiliepimų.

Clevelando lietuvių labai pasigenda sceninių veikalių, nes jau

daug metų, kai lietuvių Clevelande nebeturį savo teatro ir tik retkarčiais pasiseka pasikviesti vaidintojus iš kitur, nors ir ju, kaip žinome, jau nelabai gausu. Aktoriaus ir režisieriaus Jono Kelečiaus pastatytoji drama suteiks žiūrovams malonių ir stiprių sceninių momentų.

„Draugo“ šventės iškilmėse žiūrovai matys ir išgars mūsų iškiliąją rašytoją, poetę ir dramaturgę, 31-jo „Draugo“ romano premijos laureatę Birutę Pilevičiūtę, kuriai bus įteikta 2,000 dol. premija.

Rezervuokime tą laiką neeilinei progai.

LIETUVIŲ KLUBO VALGYKLA

Lietuvių namų klubo „Gintaro“ valgykla prie naujos administracijos įvedė naują tvarką savo klientų patogumui. „Gintaro“ valgiai yra skaniai paruošti, nebrangūs ir mandagūs bei greitai patarnavimas.

Valgyklos lankytojai turėtų pasižymėti valandas, kada klubo valgykla atidaryta: pirmadieniais — 11:30 iki 2:00; antradieniais — blynų vakarienė, nuo 5:00 iki 8:00 v.v.; trečiadieniais — moterų vakaras nuo 5:00 iki 8:00 v.v.; ketvirtadieniais — šeimos vakaras — nuo 5:00 iki 8:00 v.v. penktadieniais — žuvies vakarienė nuo 11:30 iki 9:00 v.v., šeštadieniais — laimingos žvaigždės vakaras nuo 5:00 iki 9:00 v.v. ir sekmadieniais — lietuvių valgių diena nuo 3:00 iki 8:00 val. vak.

„Gintaro“ valgyklos šeiminingai prašo vakarienei padaryti rezervacijas, skambinant tel. 531-2131. Visiems pensininkams, turintiems Lietuvių klubo nario kortelę, duodama 20 nuoš. nuolaida. Lietuvių namų bendrovei vadovauja Zenonas Dučmanas.

V.R.

„GRANDINĖLĖS“ PASIRODYMAS

„Grandinėles“ ansamblis pakartos Kent universiteto filmui paruoštą programą Clevelande, DMNP parapijos auditorijoje vasario 7 d., 4 val. p.p. Po šio specialaus pasirodymo grupė toliau ruošis pavasario koncertui. Jo programoje bus vaizduojama lietuviško šokio raida dvidešimtojo šimtmečio.

Mes turime būti Kristaus liudininkais. Būti liudininku, tai nereiškia sikeisti propagandą ar sudaryti įspūdį. Tai reiškia gyventi taip, kad tokiai gyvenimas būtų neišaiškinamas, jėl Dievo nebūtų.

Kard. Suhard

1982 metai — Kanados lietuviškų parapijų metai

Lietuviškoji išeivija, — kaip ir kitos tautinės tradicijos saugojančios grupės — ariai, lenkai, ukrainiečiai, — visada ir visur kūrė lietuviškas parapijas. Lietuviškos parapijos buvo kuriamos, kad kartu su religiniu centru būtų ir lietuviškas tautinis centras. Prie parapijų buvo organizuojamos mokyklos, chorai, meno ansambliai, vaidinimai, minėjimai, o draugijos ir organizacijos naudodavosi jų patalpomis.

Kanadoje pirmosios katalikų parapijos įsteigtos Montrealyje (pradėjo parapiją 1907, pastatė bažnyčią — 1916) ir Toronte (bažnyčią įsigijo — 1928). Tada lietuvių imigrantų skaičius buvo nedidelis, todėl buvo nelabai išlaikyti parapija, — trūko kunigų ir tik Montrealyje parapija turėjo lietuvių kunigą.

Po antrojo pasaulinio karo atvyko didesnis lietuvių skaičius, kurie jau buvo patyrę sovietinės sistemos religinius ir tautinius persekiojimus. Šiek tiek išlikę tuoj emėsi plačiau organizuoti lietuvišką ir religinę veiklą. Ju tarpe buvo kanti atvykusių dvasiškų, kurie ypač aktyviai prisidėjo prie šios veiklos ir ypač parapijų steigimo ir šventovių statymo. Kur savo šventovių nepajėgta įsigyti, įsteigtos misijos. Kai kurios iš jų neišliko, bet šiandien turime 10 katalikų ir viena evangelikų parapijų su savomis šventovėmis ir 2 katalikų misijas, vietoje prieš karą buvusių 2 parapijų.

Jų visų šventovės buvo pastatytos, perstatytos, atnaujintos ar įsigytos per paskutiniuosius 30 metų mūsų pačių pastangomis ir darbu. Juk kai kurių šventovių pamatai yra iškasti ir betonas išlietas lietuvių steigėjų ir rėmėjų pačių rankomis, įskaitant ir dvasiškų, atliekamomis valandomis po darbo.

Taip dirbta, nes žinota, kad lietuviška parapija, lietuviška šventovė bus vienas iš pagrindinių religinių ir tautinių centrų, bus atrama mūsų išeivijos veiklai. Ir gyvenimas tai patvirtina, nes tiek daug kas sukasi apie parapijas.

Laikui einant gyvenimo sąlygos, papročiai ir socialiniai santykiai keičiasi. Dalis mūsų parapijų pradėjo silpnėti. Žmonės išsikėlė į priemiestius, sulaukę pensijų, kėlėsi į kitas vietas, baigė mokslus jaunieji išsikirsto po įvairius Kanados miestus ir dažnai išlieja į bendrąją kanadišką srovę ir mažiau dalyvauja tiek lietuviškame religiniame, tiek bendrame veikime. Reguliarus lietuviškų šventovių lankymas mažėja ir taip silpnėja religinis ir lietuviškas tautinis gyvenimas. Jaučiamas ir dvasiškų trūkumas, jiems tenka didesnė darbo našta. Mažėja parapijos narių ir aktyvių rėmėjų skaičius. Šiandien okupuotoje Lietuvoje,

kaip dalinai buvo ir caristinėje Rusijoje, kova už tikėjimo išlaikymą eina kartu su lietuvių tautos kova už tautos išlikimą. Okupantas deda ypatingas pastangas suardyti Lietuvos tikinčiųjų bendruomenę, nes religija yra didelė žmoniškumo ir tautiškumo atrama.

Kanadoje turime visas demokratines laisves, bet dėl gyvenimo ir šių laikų sąlygų turime sunkumų išlaikyti religijos praktiką ir tautiškumą.

Norėdami pabrėžti lietuviškų parapijų ir misijų didelę svarbą išeivijoje ir siekdami išlaikyti religiją su tautinėmis tradicijomis ir tautinį susipratimą, skelbiame 1982 metus — Kanados lietuviškų parapijų metais.

Šiais metais sieksime, kad 1. a. visi lietuvių aktyviai įsijungtų į parapijų išlaikymą ir stiprinimą, b. visi būtų lietuviškų parapijų nariais, nežūrint kur ir kaip toli gyventų nuo parapijos centro — šventovės; c. kiek galima dažniau lankytų pamaldas savo parapijoje, d. remtų šventovių, parapijų ir dvasiškų išlaikymą; e. remtų ir dalyvautų parapijos parengimuose. 2. a. būtų palaikomi artimesni tarpusavio santys.

HILLTOP PLUMBING & SEWERAGE COMPANY
10% Senior Citizen's Discount on all repairs with ad. License BC 11875
5200 S. Kedzie — Phone 434-5337

kiai tarp dvasiškų ir pasauliečių; b. sudaryti galimybes, kad lietuvių dvasiškiai aplankyti metu bėgyje mažasias kolonijas. 3. KLB apylinkės, organizacijos padėtų parapijų komitetams rengti vėjus, minėjimus parapijų veiklai pagyvinti ir parapijas išlaikyti. 4. spaudoje ir leidiniuose kelti lietuviškų parapijų reikšmę.

T. Augustinas Simanavičius, OFM
Kanados Lietuvių Katalikų kunigų vienybės pirmininkas

Joana Kuraitė
Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkė

A. Bireta
Kanados Lietuvių Katalikų centro pirmininkas

W. Dauginis
Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tarybos pirmininkas

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By
William Wolkovich-Valkavičius

The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zebria, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980

Kaina su persiuntimu \$6.85.
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
važiujamos kėdės, rentalai ir kt., pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniui nuo 1715 m.

O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The Jos. Garneau Co., N.Y., N.Y. © 1981 80 proof

CLASSIFIED ADS

ANUNCIOMAJA FOR RENT

ISNUOM. mūr. namas 71-os ir Campbell apyl. 5 kamb. (2 mieg.) 350 dol. mėn. Skambinti 436-7600, vakarais 778-3335.

ISNUOM. 4 KAMB. butas vyresnio amžiaus asmenims. Marquette Parko apylinkėje. Skambinti HE 4-4440.

MISCELLANEOUS

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panciais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI GIMINIŲ švėtimai, pildomi PILIETYS PRASŲMAI ir citokle blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757
Vytautas Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Įvairūs ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprašda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumu

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apraustą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

D R E S I O

Norintieji parduoti, pavesti ar dovanai perleisti Chicago leidžiamo dienraščio „Naujienos“ akcijas, prašau skambinti šiuo tel.: 476-3950.

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

WOODWORKING

WOOD YOU DESIGN IT?
„Where your ideas take shape in real wood.“

Decorator shelving, Book shelves, Bar Backs, Custom Video, Stereo & Curio Cabinets, Kitchen Cabinet Doors & Refinishing
Call Christine Davis or Eves. — Tel. (312) 433-2324

MISCELLANEOUS

ALUMINUM SIDING

Thompson Builders
CARPENTER CONTRACTOR

Aluminum Siding and Trim Roofing and Room Additions
15% Discount With Ad
Fully Guaranteed and Insured
Quality Craftsmanship
Tel. 748-7305

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-08 val. vakaro.

Tel. 476-3950

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vainora
Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė
Juozas Bulvičius

Minkštasis viršelėlis. Kaina \$2.95

Si įdomi knyga gaunama:
DRAUGE, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Kelias į altoriaus garbę

J. VAIŠNORA, MIC
Ark. Jurgio Matulio beati-
fikacijos bylos apžvalga. Gene-
ralinės Postuliacijos leidinys
1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.
Gaunama DRAUGE.

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG
Four decades of national survival
versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania.

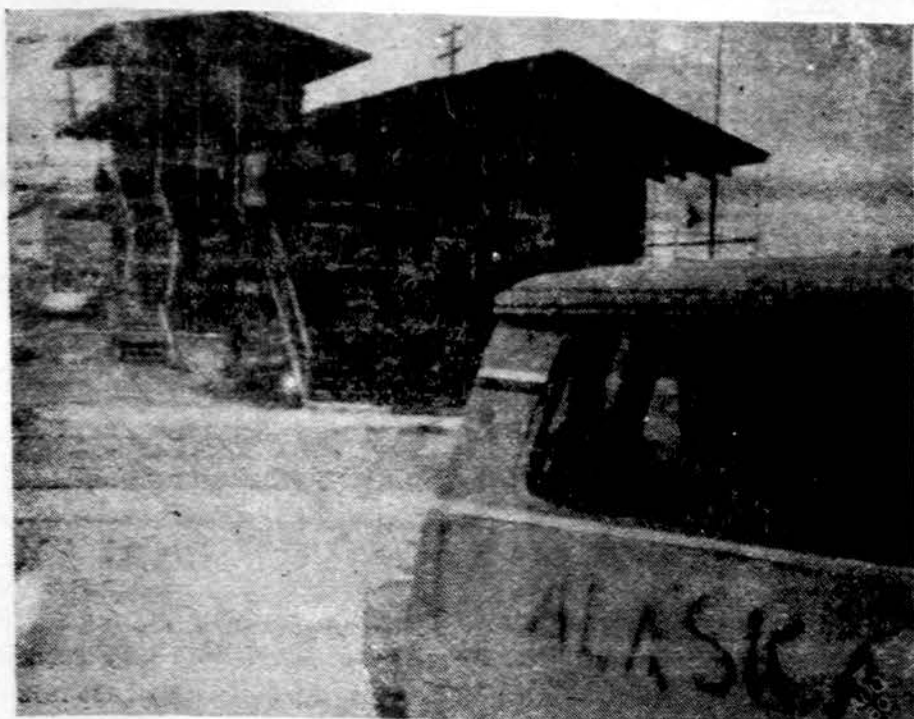
1940-1980
Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cardiff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu \$18.80.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.00 vaizetis mokesčio.

Aukščiausi namai Whitehorse miestelyje, Yukon teritorijoje.
Nuotr. R. Kriaučiūno

SU PALAPINE I ALASKĄ (5)

GRAŽINA KRIAPČIONIENĖ

Apie pietus mes jau prie Lake Watson Britų Kolumbijoje. Ši vietovė pagarsėjusi kaip ženkli vieta. Vieškelį statant, vienas kareivis tiek išsilojo namų, kad šioj vietoj prikaltė lentą, užrašydamas savo miesto vardą ir nuotolį nuo jo. Kiti pasėkė jo pavyzdžiui. Dabar turistai iš visų pasaulio kraštų prikalta savo lentas. Matėme užrašų ne tik iš Amerikos bei Kanados, bet iš Švedijos, Vokietijos, Austrijos, Belgijos, net ir iš tolimos Australijos bei Naujosios Zelandijos. Neraudome Lansing, Michigan ženklo, tad nutarėme grįždami šį trūkumą pašalinti.

Kadangi ši vieta oficialiai laikoma miesteliu, (mat buvo daugiau kaip trys namai), nutarėme čia alaus paieškoti. Radom parduotuvę, bet sužinojom, kad Kanadoje visos tokios rūšies parduotuvės pirmadienį uždarytos. Paguodė kitus nusiminusius prie užrakintų durų, keliavome toliau.

Diena šilta, kelias per kalnus. Po geros valandos užuodžiu keistą kvapą – lyg kažkas dega. Pasirodo, stabdžiai perkaite. Pasukom į pasitaikiusią aikštelę. Galvojau ten ir užkandą paruošti, tačiau vos išlipus iš „vanuškos“, mums užpuolė daugybė žvirblių didumo vapsvų. Rankom mosikuodami ir pasišokinėdami bėgom oliau, o Romas barėsi, kad palkiai paliko duris atviras. Dabar ten vapsvos suskrido. Pasirodo, kad čia, prie upelio augo aitrūs kvepiančios gėlės; todėl tiek vapsvų buvo. Mums kategoriškai nusprendus, kad geriau pėsčiom keliauti, negu su tom vapsvom kovoti, Romui teko vabzdžius iš „vanuškos“ išvaikyti. Jis tai vyriškai atliko, ir, atsargiai susėdė, stūmėmės toliau.

Vakare stovyklavom prie upės, kurioje, pagal mūsų knygelę turėjo būti daug žuvų. Kanadoje ir Alaskoje vaikai iki 16 m. amžiaus gali žuvalti be leidimo. Svajodami misti žuvm, jau namie Arui įrengėm meškerę ir plūdes. Perskaičius kokios žuvys čia pagausamos ir kokias plūdes naudoti, išsiuntėm Arą vakarienis.

Pasiekėme Alaską!

Nuotr. A. Kriaučiūno

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stotis WOPA 1490 AM

Transliuoja iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukas.

7158 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629

Tel. — 778-1543

Vakare pasiekėm Kuane ežerą. Tai didžiausias ežeras Yukon teritorijoje, žinoma, tarp kalnų. Iki šiol jau išmokome susigaudyti, kiek kur meškų pasitaiko, atkreipdami dėmesį į šiukšlių dėžes. Mat kur daugiau meškų gyvena, pastatytos specialios šiukšlių dėžės, kad meška negalėtų atidaryti.

Vakare kepu pakelėj nupirktą žuvį, kai prisistatė tarnautoja nuomos išrinkti. Klausiu, kiek čia meškų yra. Sako: „Keleri metai jau nematyti, ei?“ Gavus tokią informaciją, ramiau ir žuvį valgyti. (Meškų teritorijoje nevalgom žuvis ir lašinių, nes meškom labai patinka; tuojau gali užuosti ir prisistatyti vaizdams).

Sekantį rytą Aidą nutarė išbandyti ežerą. Vanduo šaltas, teka nuo ledyno — apie 32 laipsnių F. Susirinko grupė žiuorų. Aidui drąsiai paplaukiojus ir gyvam krantan išlipus, susirinkusieji paplojo ir drąsiai nufotografavo. Maniau, kad vaikas netrukus plaučių uždegimu susirgs. Laimingai, visa kelionė nei vieno sveikata nesusilubavo, net sloga nepiriskabino. Visus vaistus parsižėmė neatidare, nors teko įvairių klimatų patirti be jokių namie randamų patogumų.

Po pietų pagaliau pasiekėm „pažadėtąją žemę“. Po trylikos dienų mes vėl Amerikoje! Alaską, didžiausią Amerikos valstiją, apima daugiau kaip pusį mil. kvadratinį mylių, nors čia gyvena mažiau kaip pusė milijono žmonių, daugumas susispietę į kelis pagrindinius miestus. Klimatas panašus kaip Sibire. Daug upių, girių, šiaurinę dalį dengia tundra. Pagrindinis kelias yra tik vienas: nuo pasienio Tok miestelio

A. + A. LEONO OPANAVICIAUS ATMINIMUI PAGERBTI AUKOJO TAUTOS FONDUI:

200.00 dol. — U. Opanavičienė, 25.00 — A. Masionaitis, 20.00 — Kestutis Opanavičius, po 10.00 — P. ir Z. Linkevičiai (Oakville), M. ir L. Garbačiauskai, A. ir T. Sekonai, P. Kirstukas ir kiti po mažiau.

Viso suaukota 340.00 dol.

Wasaga Beach, Ont., Canada
Tautos Fondo Įgallotinis

Ok, Lietuvoje mirus seseriai Onai, KUN. JUOZUI VAIŠNIUI, SJ, nuosirdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

II „LAISKŲ LIETUVIAMS“

EKSKURSIJOS DALYVIAI

A. + A. PRANEI JABLONSKIENEI

mirus, jos vyrui BONAVENTURUI, posūniui SIGITUI ir jo ŠEIMAI reiškiamė nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

SALOMEJA IR JONAS KAKŠTEINAI
ADELĖ IR PETRAS VIZGIRDAI
IR ŠEIMA

A. + A. ELENAI GIMBUTIENEI

mirus,
dukra Aldoną ir sūnų Jurgį giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

MARIJA IR ALFONSAS SVOTELIAI

Brangiai Motinai

A. + A. VERONIKAI SINIENEI

Lietuvoje Amžinybėn iškeliavus, mielas dukras: švogerka SOFIJA CIBIENĖ, MARIJA NOREIKIENĖ, VANDĄ GASPERIENĖ ir jų ŠEIMAS giliai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

EUFEMIJA CIBIENĖ

Alaskos vieškelis tęsiasi iki Fairbanks (pačiame valstijos vidury), toliau sukasi į Anchorage prie vandenyno, ir grįžta atgal prie Tok, sudarydamas trikampį.

Kai kurie miesteliai yra prie vandenyno kranto (įskaitant ir sostinę), arba ant salų, pasiekiamų tik lėktuvais arba laivais. Žiemos metu šiauriniai kaimečiai pasiekiami šunimis su rogėmis arba „snowmobiles“. Vasaros metu turistai čia suvažiuoja ne tik pažiūrėti gamtovaizdžius, bet žvejojimui, medžiojimui; kiti bando laimę aukso ieškodami. Išplaukus laivu per ledynų parką, galima aplankyti saloje esantį rusų miestelį Sitką, užsilikusį nuo caro laikų. Čia gyventojai tebėra išlaikę savo tradicijas.

Mintis augdama maitinasi savo pačios žodžiais. R. Tagorė

SESUO M. LAURINĖ, SSC HELEN KOSŁOWSKI

Mūsų mylima seselė mirė šv. Kryžiaus ligoninėje 1982 m. sausio 27 d., 10:35 val. ryto.

Vėlonė buvo dukteris Andrew Kosłowski ir Laura Matkison. I Vieniūolnį matojo iš šv. Juzapo parapijos, Lowell, Mass. Vieniūolnė išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdime šv. Kazimiero Seseris, sesutė Mary Howard, svainis George, West Roxbury, Mass., brolis Joseph Kosłowski, brolienė Virginia, Jacksonville, Fla., ir jų šeimas, taip pat kitus gimus, mokinius ir pažįstamus.

Vėlonės bus nulydėta į koplyčią šeštadienį, sausio 31 d., 7:00 val. vak. Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 1 d., 9:30 val. ryto su gedulingom pamaldom, kurios prasidės 9:30 val. ryto šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Prašome gimus, Seselės mokinis ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pašalinti už a. a. Seselės sielą.

SV. KAZIMIERO SESERYS ir Kosłowski šeima
Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs — Tel. RE 7-1213.

Mielai draugijos nari

A. + A.

Salomėjai Kieleiėnė - Pranskūniėnė

mirus, skausmo prisilėgtiems vyrui ANTANUI, sūniui MARIUI KIELAI, dideliu Lietuvos Dukterų dr-jos geradariui, marčiai EMILIJAI, eilę metų vadovaujančiai L.D.D., ir vėlonės vaikaičiams AUDRONEI, AUSRAI, ARVYDUI ir ALBERTUI Lietuvos Dukterų Draugija reiškia užuojautą ir liūdi kartu su vėlonės artimaisiais.

A. + A.

ALEXAS BAGDONAS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Mirė sausio 27 d., 1982 m., Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 25 metus. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Herminia (Nina), sūnus Alex, 2 dukterys Teresa ir Dalia, Lietuvoje 2 seserys Mary ir Aleksandra, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Lietuvių Veneculos draugijai. Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 South California Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 30 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimus, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus ir dukterys.

Laidotuvių direkt. Petras Bieliūnas — Tel. LA 3-3572.

Mielai dantų gydytojai

A. + A. STASEI TUMOSIENEI

mirus, vyrą inž. ANTANĄ TUMOSĄ, dukra LILĖ GRAŽULIENĖ ir jos ŠEIMĄ, nuosirdžiai užjaučiame ir linkime stiprybės pergynant šį skausmą.

JADVYGA IR ADOLFAS DAMUSIAI
ADA IR ČESLOVAS STANIULIAI

Mielam prieteliui

A. + A. PRANUI JAKUBAIČIUI

mirus, jo žmonai ir dukteriai reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

LIUDAS IR KAZĖ BIKNEVIČIAI

DRAUGAS, penktadienis, 1982 m. sausio mėn. 29 d. 5

Salomėja Kieleiėnė - Pranskūniėnė

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė sausio 26 d., 1982 m., 6 val. vakaro, sulaukusi 85 m.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Vadoklių valsčiuje, Alancių kaime. Antrą kartą grįžus iš Lietuvos Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Antanas, sūnus Marijus Kiela, marti Emilija, 4 anūkai: Arvydas, Audronė, Aušra ir Albertas, Lietuvoje sesuo Antanina Vasiliauskienė su šeima ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Vėlonė buvo našlė a. a. Vlado Kielos.

Priklausė Lietuvos Dukterų dr-jai, SLA — 134 kuopai, šv. Kazimiero Seselių rėmėjų dr-jai ir gyvojo rožančiaus būreliui.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street. Lankymo valandos ketvirtadienį ir penktadienį nuo 4-05 iki 9-05 valandos vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 30 dieną. Iš koplyčios 9-tą valandą ryto bus atlydėta į Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių aukoti Lietuvos Dukterų dr-jai arba šv. Mišioms. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimus, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, marti ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

Brangiam sūniui

A. + A.

EUGENIJUI VANAGUI mirus,
tėvui Vytautui Vanagai ir artimiesiems
reiškiame giliausią užuojautą.

CICERO MEDŽIOTOJŲ - ŽUVAUTOJŲ KLUBAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Stanley Balzekas** kandiduoja į Illinois atstovų rūmus iš 21-mo mairiojo districto. Spaudai jis pareiškė, kad jo svarbiausias uždavinys būtų patraukti daugiau verslo įmonių į tą Chicago distrikatą. Prie Chicago upės jis stengtųsi įrengti poilsio vietą.

× **Dabartinės Lietuvos rezistencijos** bei pogrindžio spaudos dokumentinės parodos eksponatai pervežami į San Francisco, Calif. Šios kolonijos lietuviai turės gerą progą juos pamatyti vasario 17 d. Sv. Jono Krikštytojo parapijos salėje, Milpitas, Calif., Vasario 16-tosios minėjimo metu. Minėjimas prasidės 2 val. po pietų pamaldomis, kurias laikys kun. V. Pavalkis. Pagrindinę paskaitą skaitys iš Chicago nuykės spaudos darbuotojas Br. Kvilyks. Minėjimą ruošia LB apylinkės valdyba, A. Vindašius vadovaujama.

× **Danguolės Sadūnaitės** poeziją per Sophie Barcus radijo programą (Banga 1490 AM) sekmadienį, sausio 31 d., skaitys Guoda Antanaitė ir Algirdas T. Antanaitis (kuris taipgi ją trumpai aptars). Programa prasidės 8:30 val. ryto.

× **Lietuvių kalbos** sinonimų žodynėlio sutiktuves vyks sausio 30 d. 10:30 val. rkyto Kristijono Donelaičio mokyklos auditorijoje (McKay mok.), 6901 S. Fairfield. Kviečiame lietuviškąją visuomenę atsilankyti.

× **Vytauto D. Šaulių rinktinės** bendras visų narių susirinkimas vyks vasario 7 d., 2 val. po pietų savuose namuose. Bus pateikti įvairių komisijų pranešimai, finansinis stovis ir ateities planai. Be to, bus renkami atstovai į sąjungos suvažiavimą kovo 27-28 dienomis Chicagoje, Šaulių namuose. Šiam labai svarbiam susirinkime prašoma gausiai dalyvauti. Turėsime kavutę su priedais.

× **Kun. V. Pikturka**, Riviera, Beach, Fla., Jonas Judis, Germantown, N. Y., dr. Vladas Vaitkus, Worcester, Mass., Kazys Kaminskis, Bay Side, N. Y., Bronius Juška, Kenosha, Wisc., J. Rudzevičius, Los Angeles, Cal., S. N. Brazulius, Cleveland, Ohio, Vladas Sirtautas, Detroit, Mich., Sofija Galdikas, Dorchester, Mass., K. Aukštikalnis, Boston, Mass., atsiuntė po 7 dol. aukų už kalendorių ir kalėdines korteles. Labai ačiū.

× **Alex Šatas**, Cicero, Ill., Alex Realty savininkas, pranešdamas "Draugo" prenumeratą, apsimokėdamas sąskaitas, pridėjo ir 20 dol. auką dienraščio palaikymui. A. Šatą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą ačiū.

× **Kazys Venclauskas**, Los Angeles, Cal., kartu su prenumerata atsiuntė ir 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Kazys Černiauskas**, Chicago, Ill., vertindamas lietuviško dienraščio svarbą lietuvių išeivijoje, pranešė prenumeratoriui ir paaukojo 20 dol. K. Černiauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą nuoširdžiai dėkojame.

× **Viktoras Kazemėkaitis**, Racine, Wisc., atsiuntė čekį už tris "Draugo" prenumeras ir pridėjo didesnę auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Dėmesio, gitaros muzikantai!** Jei norite prisijungti geram orkestro darbui, skambinkite telef. 865-1456. (sk.).

× **Spaudos ateitis** — tokia tema šviesos-Santaros Chicago skyrius ruošia simpoziumą vasario 5 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Prelegentai dr. Zenonas Rekašius, Ginta Remeikytė, Jonas Šoliūnas. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

× **LKDS Biuletėnis**, šių metų vasario mėnesio numeris (Nr. 32) pasiekė redakciją. Daug citatų iš ok. Lietuvos pogrindžio spaudos ir praeities istorijos. Yra informacijų ir iš viso pasaulio krikščionių demokratų judėjimo. Biuletėnį administruoja Jurgis Inčiūra Chicagoj.

× **Policija praneša**, kad dabar vėl lanko namus netikri "inspektoriai" ir neva nori patikrinti elektros, dujų ar vandenį. Ji taip pat įspėja, kad tokių reikia saugotis, su jais nekalbėti ar prašyti parodyti atitinkamą pažymėjimą (identification). Paprastai eina po vieną tikrą inspektorių, o ne tikrą — plėšikai eina po du ar net tris žmones kartu. Reikalui esant, šaukti savo artimiausią policijos nuovadą (station).

× **Meilutė Rulienė** po sėkmingos operacijos šv. Antano ligoninėje Michigan City sveiksta ir netrukus grįš namo. Ji yra aktyvi visuomeninėje veikloje. Visi linki jai greitai sustiprėti.

× **Šešių savaičių kursai** prieš alkoholį kovojantiems bus nuo sausio 28 d. iki kovo 4 d. kiekvieną ketvirtadienį 6:30 iki 8 val. vak. Iš anksto registruotis reikia: tel. 434-6700.

× **Filatelietų draugijos "Lietuva"** biuletėnis 1982 m. Nr. 1 (187) atėjo į "Draugo" redakciją. Šis biuletėnis numeris skirtas Lietuvos kunigaikščio Kęstučio 600 metų sukakčiai paminėti. Biuletėny yra daug filatelinės informacijos ir taip pat apie jubiliejinį leidinį, kuris yra rengiamas. Šį numerį spaudai paruošė J. Adomėnas ir A. Beleska.

× **Petrė Pekarškas**, Delhi, Ont., Kanada, mums rašo: "...palengvinti administracijai, kad susidarytų mažiau išlaidų, siunčiu anksčiau prenumeratoro mokesčių ir pridėu 5 dol. auką už kalendorių. Linkiu sėkmės brangiems spaudos darbuotojams". Labai ačiū už auką ir supratimą.

× **Joe Neverauskas**, Munster, Ind., pranešė prenumeratą ir pridėjo 7 dol. auką. Savo laiškuose rašo, kad "Draugo" skaityčiau jau 32 metai, bet niekad tokio blogo pristatymo nebuvo kaip dabar. Kartais paštininkas jį atneša pavėluotai net už trijų dienų. Ačiū už auką. Su pašto nesklaidumais turime daug nemalonių.

× **Levosė Kriščiukaitienė**, West Hartford, Conn., atsiuntė 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių su maloniu laišku: "Kalėdų kortelės tikrai gražios ir meniškios. Tėlainima Jus Aukštiausias už Jūsų gerus darbus ir tikslus. Jūs esate mažas Lietuvos kampelis svetimoje žemėje. "Draugas" mus stiprina tautiniai ir dvasiniai. Linkiu nepavargti sunkiame darbe. Savo darbą tęskite mūsų brangiai tėvynei Lietuvai". Labai ačiū už auką ir linkėjimus.

× **Vytautas Raulinaitis**, Palos Hills, Ill., atsiuntė 12 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **M. Čižūnėnė**, Falls Church, Va., Gytis Kiudulas, Kazys Mikolajūnas, G. Pūdykaitienė, čikagiečiai, užsiskė naujausių leidinių už didesnę sumą.

× **Ann Jakubūnas**, Milwaukee, Wisc., už atsiųstą auką dienraščiui dėkojame ir skelbiame garbės prenumeratorė. Atsi-prašome, kad prie pirmos žinutės, kuri tilpo "Drauge" sausio 25 d., buvo apie tai praleista.

Sv. Kazimiero liuanistinės mokyklos vaikai Clevelande švenčia Kalėdų šventę — eglutę. Nuotr. Vl. Bacevičius

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIET. KAT. SPAUDOS DR-JOS SUSIRINKIMAS

Sausio 27 d. vakare Marijonų vienuolyno svetainėje buvo "Draugo" leidžiančios draugijos — narių ir direktorių — metinis susirinkimas. Prieš tai "Draugo" administracija visus pavaišino vakariene, kuriai įžangą savo malda padarė kun. Vyt. Mikolaitis.

Po vakarienos buvo atskirti narių ir direktorių susirinkimai, kuriuos malda pradėjo Marijonų vienuolijos provincijos kun. Viktoras Rimšelis. Vadovavo pirmininkas dr. Antanas Razma. Pereitų metų visuotinio susirinkimo protokolus skaitė prot. sekr. Andrius Naudžiūnas. Metinės finansinės apyskaitas davė ir ateities planus apibūdino "Draugo" administratorius kun. Petras Cibulskis.

Po kiekvieno dalyko buvo diskusijos, kuriose dalyvavo kun. V. Mikolaitis, žurn. Stasys Pieša, kun. V. Rimšelis, dr. P. Kisielius, Br. Kvilyks, J. Polikaitis, kun. V. Parulis, St. Džugas ir kt. Diskusijose išsiskyrė sunkumai, kurie slegia visą spaudą, būtent pašto pristatymo nepakankamumas ir nuolatinis kainų kėlimas, kilimas popieriaus, spaudos reikmenų ir darbo kainos, kurios net numatyti negalima. Dėl to ir šių metų planai biudžetas, darbai nėra išimti, o kaip tik kelias susirinkimą dalykas. Net atskirų vyksusių informaciniai laikraščiai užsidaro arba sumažina savo laido ai umą ir didumą.

Adv. Eug. Petkevičius paaiškino apie pagrindinių nuostatų keitimą galimumus ir jų pritaikymą (By-Law) šioms laikams. Bet tai buvo palikta kitam susirinkimui ar specialiai sušauktam direktorių posėdžiui.

Į naują valdybą išrinkti: pirmininku dr. Antanas Razma, vicepirmininkais — pirmu dr. Petras Kisielius, antru adv. Eugenijus Petkevičius, trečiu inž. Antanas Rudis, ekzekutyvinis sekretorium kun. P. Cibulskis, išžininku kun. V. Rimšelis, protokolų sekretorium kun. A. Naudžiūnas. Naujai valdybai buvo paplota, nes ji tiek spaudos draugijoje, tiek renginių pravedime labai uoliai reikės. Užbaigtas susirinkimas kun. V. Rimšelio malda.

× **F. A. ir E. D. Zailskai**, Chicago, Ill., Jonas Tumosa, Toronto, Ont., Kanada, Bronius Agurkis, Chicago, Ill., Zina Sinkevičienė, Melrose Park, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Juozas Arštikys**, North Riverside, Ill., atsiuntė 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Pasidžiaugė, kad š. m. "Draugo" kalendoriuje kai kurie lietuviški vardai vėl yra įrašyti. Ačiū už auką.

MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS SUSIRINKIMAS

Sausio 17 d. siautė sniego pūga. Neatrodė, kad daug kas ateitų į Moterų klubų federacijos susirinkimą. Tačiau keliolika drąsių dūšių vis dėlto pasirodė. Susirinkimą atidarė pirmininkė M. Marcinkienė, pakviessama šiam susirinkimui pirmininkauti S. Jakubonienę ir sekretoriauti E. Diminskienę. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė O. Roznienė. Pirmininkė M. Marcinkienė pasveikino visas Naujų Metų progą ir palinkėjo sėkmingai dirbti ir šiais metais. Prisiminė kas buvo padaryta 1981 metais. Federacija talkino demonstracijose, prašant Vyt. Skuodžiui laisvės, ir Mokslų akademijos vakare, suruošė mokytojų pagerbimą, Mokslų ir Kūrybos simpoziume globojo gintaro parodą, dalyvavo a. a. gen. konsulo P. Daužvardžio minėjime. Šiais metais numatė talkinti G. Čapkauskienės koncerte sausio 24 d., ruošiamą dr. B. Ciplijauskaitės paskaitą "Nusivylusios moterys 19 amž. romane", kuri bus vasario 12 d. Taip pat vasario 12 d. žadama prisidėti prie Lietuvių Fondo ruošiamos Pr. Domšaičio parodos. Balandžio 18 d. bus tradicinis Velykų stalas ir gegužės 23 d. abiturientų pristatymo balius. Na, o toliau — birželio mėnesį — lyg ir numatoma šoks toks poilsis, žinoma, jei neatsiras kas nors, ką būtina reikės atlikti arba bent talkinti. Išžininkė H. Bagdonienė pranešė, kiek iš viso yra narių, kiek sumokėjo nario mokesčių ir kiek dar turėtų sumokėti. Porą dolerių vienai organizacijai, porą dolerių kitai, ir užsimiršta, kur mokėjai, o kur ne. Ir kai per eilinį susirinkimą pasitikrini kiek skolinga, tai išgirdus sumą galima ir nuo kėdės nukristi. Rodosi, visai neseiniai buvo mokėta, kaip gi taip dabar nei iš šio, nei iš to tiek daug susidarė... Po visų pranešimų, klausimų ir sumanymų, pirmininkaujanti S. Jakubonienė pakvietė dail. V. Balukienę pasidalinti mintimis apie dail. Pr.

P. Domšaitis gimė 1880 metais Mažosioj Lietuvoj. Tėvai buvo ūkininkai, norėjo, kad ir vaikas sektų jų pėdomis. Ūkininkavo Pranas iki 27 m. amžiaus, tačiau vis nerimo ir banko drąsių dūšių vis dėlto pasirodė. Susirinkimą atidarė pirmininkė M. Marcinkienė, pakviessama šiam susirinkimui pirmininkauti S. Jakubonienę ir sekretoriauti E. Diminskienę. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė O. Roznienė. Pirmininkė M. Marcinkienė pasveikino visas Naujų Metų progą ir palinkėjo sėkmingai dirbti ir šiais metais. Prisiminė kas buvo padaryta 1981 metais. Federacija talkino demonstracijose, prašant Vyt. Skuodžiui laisvės, ir Mokslų akademijos vakare, suruošė mokytojų pagerbimą, Mokslų ir Kūrybos simpoziume globojo gintaro parodą, dalyvavo a. a. gen. konsulo P. Daužvardžio minėjime. Šiais metais numatė talkinti G. Čapkauskienės koncerte sausio 24 d., ruošiamą dr. B. Ciplijauskaitės paskaitą "Nusivylusios moterys 19 amž. romane", kuri bus vasario 12 d. Taip pat vasario 12 d. žadama prisidėti prie Lietuvių Fondo ruošiamos Pr. Domšaičio parodos. Balandžio 18 d. bus tradicinis Velykų stalas ir gegužės 23 d. abiturientų pristatymo balius. Na, o toliau — birželio mėnesį — lyg ir numatoma šoks toks poilsis, žinoma, jei neatsiras kas nors, ką būtina reikės atlikti arba bent talkinti. Išžininkė H. Bagdonienė pranešė, kiek iš viso yra narių, kiek sumokėjo nario mokesčių ir kiek dar turėtų sumokėti. Porą dolerių vienai organizacijai, porą dolerių kitai, ir užsimiršta, kur mokėjai, o kur ne. Ir kai per eilinį susirinkimą pasitikrini kiek skolinga, tai išgirdus sumą galima ir nuo kėdės nukristi. Rodosi, visai neseiniai buvo mokėta, kaip gi taip dabar nei iš šio, nei iš to tiek daug susidarė... Po visų pranešimų, klausimų ir sumanymų, pirmininkaujanti S. Jakubonienė pakvietė dail. V. Balukienę pasidalinti mintimis apie dail. Pr.

Užkandžiais rūpinosi parengimų vadovė J. Ivauskienė. Al. Likanderienė

Chicago merė Jane Byrne sveikina mergaitę vajaus sergantiems progą.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— "Gimtasis kraštas", okupantų tikslams tarnaujantis laikraštukas, praėjusių metų 20 numeryje, prisiminęs jaunimo demonstracijas prie rusų ambasados Washington, džiaugiasi, kad "Laisvė", "Akiračiai" ir "Naujienos" demonstrantai ne laikė didvyriais ir "chuliganų nepagyre". Tik "Draugas" esą, "vos tik užuodęs įstatymo pažeidėjų antitarybinį kvapą", paskubėjęs "surasti pateisinimą gatvės huliganams".

— **JAV LB krašto valdyba** savo posėdyje sausio 17 d. Detroito patvirtino L. B-nės apygardų valdybų pristatytas rinkimų komisijas. Michigano apygardos — pirmininkas Česlovas Staniulis, nariai — Stepas Smalinskas ir Antanas Janušis. Komisijos adresas — Česlovas Staniulis, 1540 Ledbury Drive, Bloomfield Hills, Mich. 48013, telef. 313 — 852-7684. Connecticut — pirmininkas Jonas Šaulys, nariai — dr. Juozas Vėbra ir Antanas Leikus. Adresas: 22 Frank St., Branford, Conn. 06405, telefonas 303 — 488-3425. Ohio apygardos — pirmininkas Antanas Rukšėnas, nariai — Stasys Lazdonis ir Juozas Damašis. Adresas: 5682 French Blvd., Mentor, Ohio 44060, telef. 216 — 257-4109. Dar nėra gautos informacijos iš kitų septynių LB apygardų.

— **Kaip informuoja "The Christian Science Monitor"** dienraštis, sovietų darbo unių laikraštis "Trud" sausio 8 d. numeryje nurodą, kad visa Sovietų Sąjunga maisto paskirstymui "kaip modelį galėtų priimti sistemą, kurią naudoja tradiciškai gerai maistu aprūpinta Pabaltijų respublika Lietuva". Kaip pavyzdį "Trud" nurodą Klaipėdą, kur reikalingi maisto kiekiai darbininkams užaakomi per darbo unijas, nes krautuose einas didelis "blatas". "The Christian Science Monitor" (I. 11.) korespondentas Maskvoje Ned Temko tame straipsnyje rašo, kad maisto trūkumas jaučiamas pačioje Maskvoje, o Ukraišnos maisto krautuose "beveik nieko negalima gauti, išskyrus duoną". Yra žinių, kad trumpi protesto streikai parsidėję ir Ukrainoje.

ARGENTINOJ

— **Silvija Kristina Stankevičiūtė**, Irenos Adriušaitės ir Leopoldo Stankevičių duktė, baigė pereitų metų pabaigoje Buenos Aires universitetą ir gavo mikrobiologijos diplomą. Kaip gabi studentė, ji palikta tame pačiame universitete prie mikrobiologijos katedros laborante ir dėstytoja. S. K. Stankevičiūtė yra baigusi liuanistinę mokyklą, priklausė meno vienetei "Žibutėms", dainavo Jaunimo kongresuose ir pereitais metais dainavo Chicagoje su "Žiburio" ansambliu. Ji kaip ir jos tėveliai yra Susivienijimo narė ir veikėja.

— **Susivienijimas Lietuvių Argentinoje** persirinko valdybą ir pirmininku išrinko tą patį Hektorą Levonavičių, vicepirm. R. Stalioraitį, sekr. A. Mikučionytę, sekr. pad. Alb. Stalioraitį, išd. J. Bakaitį, prot. sekr. Alb. Stuką, nariais — Ant. Mikučionį, M. Vogel, J. Develį, ir G. Czopą. Be to, Susivienijimas atsisveikino senuosius metus ir sutiko naujuosius su visuomenės ir kitų organizacijų bei spaudos atstovais.

AUSTRALIJOJE

— **Andrius Klimaitis** yra jauniausias medicinos daktaras Vakarų Australijoje. Baigęs medicinos studijas 1981. XI. 20 ir įgijęs diplomą, jis davė prisiaką tarnauti žmonijos labui. Studijas Vakarų Australijos medicinos universitete jis užbaigė būdamas tik 21 metų amžiaus. Yra aktyvus Lietuvių Bendruomenės narys, "Šatrijos" tautinių šokių grupės šokėjas, "Taurių" krepšininkas. Pradėjo dirbti Pertho ligoninėje. Australijos lietuviai juo pagrįstai didžiuojasi.

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Ivadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinį ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtą klūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

A report for 1979/80

This report edited by

DR. THOMAS REMEIKIS

Metraštis eile yra devintas. Visus redagavo dr. Remeikis. Šiame leidinyje yra sukaupta naujausia dokumentacija liečianti pavergėjo nusikaltimus pėdžiant pagrindines lietuvių teises. Leidinys didelio formato, 264 psl. ir tinka bent kokia proga įteikti kaip dovana, susipažinimui. Išleido The Lithuanian American Community 1981 m. Kaina su persiuntimu \$9.25. Kietais viršeliais \$11.50. Illinois gyv. dar pridėda 56 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629